

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvo „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 45.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1911.

Leto XXIV.

Za živinorejce.

Po naših deželah manjka splošno krme za prašiče. Število naših prašičev se je zadnjih deset let silno dvignilo. Če se pa letos ne pomaga kmetom, bo zopet padlo, ker bo za plemenske živali le malokdo zmogel potrebno krmo. Letošnja škoda bo vsled tega prihodnje leto še zrastle in napredek našega kmečkega gospodarstva bo zopet znatno zdrsnil nazaj.

Cena za krmila je silno visoka. Moka za krmo je poskočila od spomladi za 6 kron pri meterskem centu; od 13 do 14 kron na 19 do 20 kron. Pri otrobih je šla kvišku celo za 7 K; od 8 do 9 na 15 do 16 kron. Ta cena je pa neopravičena; drži se tako visoko samo s pretkanimi sleparijami. Skladišča pri dunajskih železnicah, pa tudi drugod, so polna krmilne moke in otrobov. Veliki trgovci, ki so to spravili skupaj, so zvezarji med seboj in dogovorjeni, da nihče doma ne bo prodajal tega blaga pod skupno določeno ceno. Ker se pa to blago rado pokvari, zato ga prodajajo združeni trgovci za mnogo nižjo ceno ven iz države; zlasti na Nemško. S tem drže cene doma visoko in si zagotavljajo ogromne dobičke, s katerimi si hočejo bogato pokriti manjše cene, za katere prodajajo ven. Tukaj vidimo, kako ta trgovski kartel naravnost na ostuden način odira kmečko ljudstvo in s tem seveda slabi njegovo gospodarsko moč, zmanjšuje število živine in prašičev ter tako zvišuje splošno draginjo. Po sedanjih postavah se kartelu ne more blizu.

Kmečki poslanci zahtevajo v državnem zboru poleg državne podpore še več drugih reči, ki naj bi živinorejca glede na krmila postavila na trdnejša tla proti oderuškim špekulantom. Na

kratko jih tukaj naštejemo, da iz njih izprevidijo naši bralci, kako dosledno in odločno se kmečki zastopniki vkljub silnemu nasprotovanju liberalcev in socialnih demokratov bojujejo za kmečke pravice.

1. Treba je zakona proti kartelom, v katerem bi se take spekulacije, kakršno smo ravno kar opisali, mogle uspešno prepovedati. Načrt zakona, ki ga je sestavil poslanec dr. Krek, obsega vse to in bo ne samo za obrtnika in delavca, marveč tudi za kmeta ogromnega pomena.

2. Za zdaj bi se morala prepovedati prodaja močnih krmil v druge države: koruza, ječmen, riževa moka in preše pridejo poleg otrobov tu zlasti v poštev. Iz Galicije gre letos tudi silno mnogo krompirja na Nemško; doma ga bo pa vsled tega manjkalo in spomladi se mu bo cena neprimerno vzdignila. Zato se zahteva tudi prepoved, naj bi se krompir ne smel letos prodajati čez mejo.

3. Ječmena je po drugih državah obilo. Zato naj bi ga država kupila nekaj tisoč vagonov in ga za lastno ceno oddajala živinorejcem. Da se bo pa res ječmen rabil za krmo in ne za druge namene, naj se denaturira, to se pravi: nameša naj se vanj takih snovi, ki živini niso škodljive, ki pa vplivajo, da postane ječmen za druge reči neraben. Taka zmes je n. pr. premogov prah, ki prašičem celo hasni.

4. Dozdaj se je za krmila dovolilo 50 odstotkov popusta pri železniški voznini. Popust se pa dobi šele potem, ko se je blago že prejelo. Zato zahtevajo kmečki poslanci, naj se ta popust takoj dovoli, da se bo poznal že pri ceni. Ravno tako naj se pristojbina, ki se zahteva na postajah za tehtanje, letos popolnoma odpusti za krmila.

5. Naši poslanci zahtevajo, naj vlada za ječmen in koruzo vrne kupcem carino, ki se mora plačati na meji. Carine brez ogrske vlade ne moremo odpraviti, ko bi jo tudi hoteli. To se pa lahko naredi, da se carina pač pobere in gre med skupne dohodke, ki jih imamo z Ogrin in za skupne stroške, da se pa potem iz našega državnega premoženja znesek, ki se je dobil kot carina, kupcem vrne. S tem se seveda ceno za toliko zmanjša, kolikor znaša carina. Poslanec Hladnik zastopa v soglasju s Hrvaško-slovenskim klubom to stališče.

6. Pri prodaji krmil in gnojil se zdaj godi mnogo sleparij. Kdor hoče, da ni goljufan, mora dati umetna gnojila in močna krmila preiskati, da zve, koliko imajo gnojilnih, oziroma redilnih snovi. Za majhno reč se to ne izplača; združeno je tudi z raznimi sitnostmi, ki se jim nihče rad ne izpostavi. Zato pa zahtevajo kmečki poslanci, naj se proti omenjenim sleparijam sklene posebna postava, po kateri bi bil vsak prodajalec pod strogo kaznijo zavezan na blagu, ki ga prodaja, jasno imeti zapisano, koliko vrednosti ima. Tako bi moralo biti zapisano na vrečah z umetnimi gnojili, koliko dušika, fosforove kisline, kalija imajo; ravno tako bi moralo biti pri močnih krmilih, ki se dobivajo od odpadkov pri sladkornih, spiritovih in pivovarskih tovarnah, jasno povedano, koliko imajo redilnih snovi. Vsako prevaranje bi bilo potem strogo kaznovano; zdaj pa prodajalcu pravyprav komaj kaj moreš, četudi si se s preiskavo prepričal, da je blago mnogo manj vredno, nego bi bilo rečeno. K večjemu, da ne kupiš; kazni ni nobene. V Severni Ameriki, na Francoskem, v Belgiji in na Nemškem imajo že take postave.

Političen pregled

MINISTRSKA KRIZA.

Čudne razmere vladajo v avstrijskem ustavnem življenju. Nastopi min. predsednik z vlado, ki nima v zbornici nobene zaslombe, nastopa uradniška vlada, parlamentarna ali mešana, pa nič nima obstanka. Vendar tako hitro je zlepa še ni kdo pobral s svojega ministrskega stolca kakor baron Gautsch. Komaj 4 mesece je vodil, oziroma poskušal voditi razdrapani avstrijski parlament k uspešnemu delu, pa ni šlo. Kakor smo že večkrat govorili, je bila glavna vladna opora nemška narodna zveza, ki pa je min. predsednika pustila na cedilu, ko je hotel spraviti k večini tudi Čehi. Iz te razprtije sta bili samo dve poti. Ali se Gautsch obrne od Nemcev in si poišče večino iz drugih strank ali pa gre sam. Po avdienci pri cesarju se je odločil za drugo, zakaj prvo se zdi vsakemu avstrijskemu birokratu nekaj nezaslišanega. Da bi enkrat Nemec ne bil pri koritu?!

Za baronom Gautschem Slovenci nimamo ne jokati, niti se njegovega odstopa ne veselimo. Za nas je njegovo delovanje brez odločilnega pomena. Njegovo delo se ni niti tako daleč razvilo, da bi zavzeli naši poslanci nasproti vladi jasno stališče.

Silno zanimivo je pa pri tem slučajju to. Dosedanji min. predsednik Gautsch je bil tisti, ki si je največ prizadeval, da bi ustvaril zbornico po splošni in enaki volilni pravici in je to tudi dosegel, baron Gautsch je pa tudi tisti, ki je prišel s svojim parlamentom v kolobocijo, iz katere si je vedel samo z begom pomagati. Na njegovo mesto pa je prišel prof. Stürgkh, ki je bil svoj čas eden najhujših nasprotnikov razširjene volilne pravice. Novi ministrski predsednik je bil po svojem prepričanju liberalen Nemec in je svoj čas nastopal tudi v državnem zboru ostro proti Slovencem. V zadnjih letih pa je postal bolj zmeren in se ga nemški svobodomislci nič kaj ne veselo. Judovski listi ga imenujejo celo klerikalca. Novemu ministrskemu predsedniku je menda tudi prestolonaslednik jako naklonjen.

Grof Karol Stürgkh mora rešiti z uradniškim ministrstvom, ki ga je sestavil, velike naloge: proračunski provizorij, dovoljenje raznih posojil, obrambna predloga, novi davki, uradniško vprašanje, reforma poslovnika, lokalne železnice in sanacija deželnih financ. To strogo uradniško ministrstvo bo naredilo prostor parlamentarnemu, kakor hitro bo rešeno češko-nemško vprašanje.

Novo ministrstvo je sestavljeno takole: predsednik: grof Karol Stürgkh; notranji minister: moravski cesarski namestnik Karol pl. Heineold; naučni minister: Max Hussarek, sekcijški šef, profesor cerkvenega prava na dunajski univerzi; poljedelski minister in gali-

ški minister Zaleski; minister za javna dela: sekcijški šef Zdenko pl. Forster; justični minister: Hochenburger; trgovinski minister: sekcijški šef dr. pl. Rößler; finančni minister: dr. Meyer; minister za deželno brambo: fml. Gerogi.

Stališča proti novi vladi stranke še niso zavzele. Če bo res strogo nepristranska, mogoče bo tudi našim poslancem z njo sodelovati. Seveda tlake Nemcem in nemškim vladam nihče ne bo delal. Dr. Kramař je baje že začel pogajanja s Stürgkhom v imenu Čehov, kar pa drugi Čehi obojajo. Radi Kramařa in drugih čeških liberalcev so tudi razmere med Čehi in Jugoslavani postale bolj mrzle. Čehi ne kažejo pravega razumevanja za težnje naših poslancev, ki so izvoljeni na katoliški podlagi, med tem ko so oni izvoljeni od naprednih elementov.

DRAGINJSKI ODSEK.

V pododseku se je razpravljalo o predlogih soc. demokratov o zmanjšanju draginje. Med drugim je soc. demokratski poslanec Schlinger predlagal, naj se napravi v bližini mest državno mlekarstvo, kjer bi se gojile krave za molžo in bi bila potem mesta preskrbljena z mlekom. Upravičeno so se temu uprli kmečki poslanci, ker vemo vsi, koliko stane vsaka stvar, če jo ima država v rokah. Za vsako kravo bi postavili posebnega uradnika! Dokazano je pa tudi, da v gospodarstvih, kjer se drže krave za molžo, z zdravjem ni najboljšo. Pri glasovanju ta predlog ni obveljal. V draginjskem odseku se je sprejela resolucija, naj se naroči deželnim vladam, naj ne zahtevajo v vseh slučajih usposobljenostnih spričeval pri pekovski obrti, ker kruh zna peči vsaka gospodinja. Nadalje se je obravnavalo o kartelih, kjer se je pokazalo, kako se pri nas špekulira s sladkorjem. Neka avstrijska tvrdka je zaslužila letos s sladkorjem 17 milijonov kron. Zato se je sklenilo, naj vlada pozove tovarne za sladkor, da znižajo cene. Ob enem se sme dovoliti iz Rusije večji uvoz sladkorja. Tudi saharin — neko nadomestilo za sladkor, ki ima 500krat več sladkobe nego sladkor — se bo od slej smel uvažati, če bo vlada izvedla resolucije draginjskega odseka. Saharina se je tudi doslej že veliko upeljalo, seveda le kontrabant.

ITALIJANSKO - TURŠKA VOJSKA.

Lahi pred Tripolisom tepeni.

Že zadnjič je prišlo poročilo, da so Turki vzeli Tripolis zopet Lahom iz rok. Poročilo ni zadelo cele resnice, pač pa ji je zelo blizo. Turki silno napadajo Lahe povsod. Oboroženi so moderno in pomagajo jim vsi Arabci, ker so Lahi s svojim obnašanjem odvrnili od sebe arabsko prebivalstvo. Z gotovostjo se povsod pričakuje, da Turki zajamejo Lahe v Tripolisu, katerega so ti s takim veseljem zasedli. Poročila, ki prihajajo z bojišča so silno malo verjetna.

Lahi in Turki lažejo, kar se da. Oboji ovirajo poročanje časnikarskim poročevalcem drugih narodnosti, ki so sli nalašč tja, da pišejo za svoje liste resnična poročila. Zato se ne da na prvi pogled nobeno poročilo verjeti, še le, če se isto poroča z več strani, se da napraviti prava sodba. Najbolj zanesljivo pa je, če poroča Lah sam o svojih izgubah in nesrečah. Tako poročilo je tudi to, ki opisuje grozovitost bojev pred Tripolisom. V teh bojih je bil en cel konjeniški polk uničen, rešilo se je samo 12 mož! Ranjenih in mrtvih je tudi od drugih čet na kupe. Poveljnik »Rdečega križa« se je jokal, ko je videl to mesarijo. Arabci so napadli zjutraj presečne Lahe in jih kar prejezdili. Italijani niso vedeli s kakšnim sovražnikom imajo opraviti. Arabci izborno streljajo, veliko bolje kakor Lahi. Tako laško poročilo. Druga zanesljiva poročila trdijo, da so Turki in Arabci zavzeli vse utrdbe okrog mesta Tripolis in se Lahi le še s težavo branijo. Turški poveljnik je menda že poslal poslance k Italijanom naj se udajo, kar se seveda ni zgodilo.

Lahi hočejo boj v Egejskem morju.

Ker jim gre v Afriki tako slabo, žele Italijani pokazati Turkom svojo moč v Egejskem morju. Saj kak uspeh bi radi pokazali zaradi zunanje ugleda. Potrebno jim je pa tudi sicer, ker dan na dan prihajajo novice o novih denarnih polomih raznih družb. Zato se glasi po vseh italijanskih časopisih glas, da mora pokazati Italija Turčiji svojo moč, če ne na suhem pa na morju. Italija naj bi zasedla kak otok v Egejskem morju. Toda tudi tu se Turki dobro pripravljajo in pridno dovažajo vojaštvo, strelivo in živež na razne otoke.

Laške grozovitosti.

Angleški in nemški časopisi so kar naprej polni poročil o laških grozodejstvih, s katerimi so odvrnili od sebe vse Arabce. Ker se niso mogli znesti radi svojih izgub nad moškimi, morili so ženske in otroke. Umorili so kavasa — vodnika in tolmača — nemškega konzula, ker je ta usmrtil nekega Laha, z 19 strelji iz pušk in v neki oazi — zelenica v puščavi, v kateri je vas — so pomorili vse moške od prvega do zadnjega. Pomorili so veliko čisto nedolžnih, posebno žensk in otrok. Zapirali so jih v skupne ječe na kupe in pustili, da so tam ginili od vsega hudega. — Tudi kolera razsaja.

VSTAJA V »NEBEŠKI DRŽAVI«.

Dogodki v državi, kjer imajo za cesarja božjega sina — tako ga namreč imenujejo Kitajci, — nič manj ne vlečejo nase pozornosti vse Evrope, kakor Tripolis. Od zmage Lahov je odvisna le bodočnost Italije, od zmage vstajev ali vsaj njih glavnih načel in zahtev pa je lahko odvisna usoda in bodočnost cele Evrope. Če se da Kitajcem ustava in so res reformirajo po naše, se ne bodo dolgo norčevali evropski narodi iz dolgih kit kitajskih in barbarskih narodov na vzhodu, ker bodo ti kmalu močnejši na

vseh poljih od Evropejcev. Po številu so namreč že sedaj veliko mogočnejši.

Revolucija, ki jo je započel Sutjatzen, je morala biti izborno pripravljena, ker je dosegla take uspehe. Mesto za mestom se udaja vstašem. Četudi so vladne čete dosegle zadnje čase nekaj uspehov, vendar je vlada končno prisiljena, da se uda. Piše se, da je že dana ustava na pritisk vladnih čet in narodnega sveta. Po ti ustavi bo oblast dinastije silno omejena in ljudstvo bo imelo potem parlamenta priliko povedati svoje želje. Princi iz vladarske rodbine ne bodo smeli imeti državnih služb. Prva mesta v državi so že oddana najboljšim Kitajcem, ki so zavzeti za reforme. S tem se je dinastija čisto udala in upati je, da s tem ustaja tudi izgubi svoja tla.

L I S T E K

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

DEVETNAJSTO POGlavJE.

Hčerka.

Zvečer si je Milanovič kratil čas s tem, da je pisal pismo gospodu Šermanu, v katerem mu je natanko poročal o svojih dosedanjih doživljajih. Proti poldnevu drugega dne se je preselil v svoje novo stanovanje v hiši gospe Zakotnikove.

Ta ga je sprejela zopet kar najbolj prijazno in je bila vsa v skrbeh, da bi česa ne pogrešal. Postregla mu je z vsemi mogočimi stvarmi, pri tem pa na dolgo in široko razkladala najmanjše reči, tako da je Milanovič sedel kakor na vroči žerjavici in si želel biti sam, sam zato, da bi nemoten mogel dati duška vsem svojim čustvom, ki so mu v divjem neredu vznemirjali srce in silili na dan. Kakor hitro ga je pa pustila samega, ker jo je klicala mati, tedaj se mu ni bilo treba več zatajevati. Skočil je pokonci, tekal urnih korakov po sobi gori in dol, se vrgele zopet v naslonjač, planil čez trenutek kvišku, stopil k oknu in hrepenel, a z nekim pritajenim strahom zrl proti hiši, v kateri so stanovali Štefičevi.

Sedaj, ko je bil v neposredni bližini svoje Vide in se je smel vsak trenutek nadejati, da jo ugleda iti mimo njegovega okna — morda s hčerkico — sedaj ga je začelo skrbeti, kaj bi bilo, ako bi ga razmere prisilile, da ne bi mogel ostati zvest svojim sklepom, ako bi moral naenkrat vreči proč krinko, pod katero se je skrival zaradi Vidinega dobrega imena . . . Toda ne, nikdar ne! Tudi sedaj sta zmagala v njem ponos in čast, da je zatrl svoje srčno hre-

penenje in takoj zapodil vse samoljubne želje.

Edino, kar si je smel dovoliti, je bilo skromno veselje, da je mogel čuti nad onimi, katere je bolj ljubil kakor lastno življenje, ki se pa tudi ničesar na svetu niso manj nadejali kakor njegove bližine.

Take in enake misli so se mu podile po glavi, ko je dolgo časa stal pri oknu, nepremično zroč v hišo onkraj ceste. Nato je zopet začel hoditi po sobi in se vstavil pred omaro, ki je bila polna knjig. Izmed mnogih si vzame eno, da bi se s čitanjem nekoliko raztresel; bil je nek potopis. Malomarno listajoč nekaj časa po knjigi, jo kmalu nevede in nehote spusti v naročje in se zopet zamisli. Od onega hipa, ko se mu je bil povrnil spomin, pa do danes so bile njegove misli popolnoma pri drugih rečeh, tako da se je mogel le parkrat površno in mimogrede spomniti strahovitih dogodkov na morju. Sedaj se jih je zopet domislil in začel je preudarjati, ali ni morda njegova dolžnost, da poišče lastnike »Adrije« in jih podrobneje obvesti o ladjini nesreči in da poroča tudi o onesrečenih znanjih in sorodnikih. Tudi sam bi bil rad kaj čul o ostalih čolnih. Toda uvideval je, da so razmere take, da bi mu to utegnilo le škodovati. Vsaka najmanjša vest, ki bi jo izustil, bi prišla v časopisje, in bilo bi nemogoče, da bi ne izvedela tudi njegova žena o njegovi rešitvi in njegovi vrnitvi.

»Ne! — Svet naj misli, da sem mrtev!« je zaklical bridko; »moje življenje lastnina preteklosti, voljno hočem nositi križ, ki mi ga je naložil Vsemogočni.«

Knjigo je postavil zopet na njeno prejšnje mesto in se povrnil k oknu.

Na cesti je stala mala deklica s punčiko v naročju. Bila je čedno napravljena; imela kodraste plave laske in v levici je držala kakor skrbna mati svojo punčiko, katero je z desnico božala po licih.

Sicer je v tem trenutku oknu kazala hrbet, vendar Milanovič nikakor ni mogel umakniti svojega pogleda od nje.

Čez nekaj časa se je deklica zasuknila tako, da je zrla po cesti navzgor. V istem hipu je Milanovič z rokami hlastnil po steni, da bi se oprjel. — Kar je videl, to je bil njegov lastni obraz v pomlajeni obliki; obraz, kakoršen je bil takrat, ko ga še niso bile spale strašne telesne in duševne muke.

Srce mu je bilo tako močno, da mu je hotelo skoraj počiti, in megla mu je zastrla oči, katerih ni mogel odtrgati od otrokove postave. Nato je skočil k zvoncu in pozvonil. Komaj pa so tresoče roke izpustile vrstico, že se je kesal svojega dejanja. Kaj si bo gospa Zakotnikova mislila o njegovi razburje-

nosti, kako naj ji razloži svoje zanimanje za tuje dete?

Ugriznil se je v ustnice in se skušal s silo pomiriti. Ko je gospodinja vstopila, se mu je to v toliko poročilo, da je mogel z mirnim glasom in s prisiljenim nasmehom reči:

»Oprostite, da Vas moram motiti, a vedite, da sem velik prijatelj nežnih otrok. Morda bi mi mogli povedati, čegava je ona-le deklica?«

Žena, ki ni v tem vprašanju očitno našla prav nič posebnega, je šla k oknu in odgovorila:

»A, to je mala Jelica Milanovičeva, hčerka gospe Štefičeve.«

»Tako, tako,« se začudi Milanovič.

»Ni li to ljubka deklica?« je dalje govorila gospa Zakotnikova. »Jaz sem kar zaljubljena v to malo, nedolžno stvarico. Ona je edini otrok v trgu, kateremu dovolim, da sme na moj vrt, kajti otroci so navadno poredni, in kakor hitro jim človek obrne hrbet, že napravijo kako škodo ali nerodnost. Poglejte, to dekletce je pa že kakor mala princezinja! Kako spretno zna pestovati svojo punčiko! Zdi se mi, da pričakuje svoje mamice.«

Žena potrka na okno. Deklica pogleda kvišku in Milanovič se prestrašen umakne. Gospa Zakotnikova pomigne z roko. Milanovič hoče to preprečiti, a beseda mu ni šla z jezika.

»Prišla bo v sobo, gospod Matko. Takoj jo pripeljem sama;« ko je to izgovorila, je že zaprla vrata za seboj in odhitela pred hišo.

Komaj je preteklo par sekund, je bila že zopet nazaj. Za roko je peljala deklico, ki se je boječe stiskala k nji, ko je ugledala bledega bradatega moža.

»Glejte, gospod Matko, to je moja mala prijateljica, mala Jelica!« zakliče Zakotnikova, poljubi deklico in nadaljuje: »Pojdi, srček moj, ponudi gospodu ročico in pokaži mu svojo lepo punčiko. Kadar bom zagledala tvojo mamico, ti bom povedala.«

»Pojdi, ljubo moje dete, pojdi vendar k meni,« je prosil Milanovič.

Deklica se je boječe približevala, v sredi pota zopet obstala in boječe ter v zadregi zrla nazaj na svojo prijateljico.

»No, le pogum!« jo je ta osrčevala, »čemu se bojiš gospoda? Le idi brez skrbi! Ponudi roko, kakor se spodobi mali gospodični.«

Milanovič je pomolil roko in deklica je storila še par korakov proti njemu. Sklonil se je na eno koleno in jo za roko pritegnil k sebi.

Nekaj trenutkov je bil kakor onemel; beseda mu ni šla iz grla. Le gledal je svoje dete, gledal ga z očmi polnimi vroče ljubezni in sladkega hrepenenja; njegovi trepetajoči prsti so se krčevito oklepali nežne ročice.

Komaj se je premagoval, da je ni privil k sebi in jo poljubil ter tako dal duška svoji bolesti in svoji radosti.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Ljubljana in njena poslanca. Zadnji dan minulega meseca so si ljubljanski liberalci izvolili za svojega drugega poslanca Dolfeta Ribnikarja, ki bo pa ravno tako malo kot njegov prej izvoljeni drug Reisner zastopal koristi ljubljanskega mesta v deželnem zboru. Zato bodo že poskrbeli naši poslanci, ki ne bodo dopustili, da bi se enostavno prezirale pravice ljubljanskih okoličanov.

V »Ljudskem domu« predstavljajo prihodnjo nedeljo, dne 12. novembra, velezanimivo izvirno narodno igro »Dimež«. Kdor se hoče pošteno zabavati prihodnjo nedeljo, obenem pa se uglobiti v zgodovino Dimežovih časov, naj ne zamudi lepe prilike. Vstopnice v predprodaji kot običajno v »Katoliški bukvarni«. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Smrtna kosa. Dne 29. oktobra so pokopali v Trnovem na Notranjskem č. sestro, obče priljubljeno učiteljico ubožnih šolskih sester Marijo Rafaelo Iskra iz Zabič kraj Podgrad v Istri v 32. letu starosti.

Vlom v cerkvi pri D. M. v Polju. Dne 30. oktobra popoldne je neki krog 20 let stari uzmovič vlomil v nabiralnik v poljski cerkvi. Ker je pa bil pri tem poslu preveč glasan, ga je čula cerkovnikova žena in poklicala ljudi, ki so uzmoviča izročili v varstvo orožnikom.

Prememba posesti. Grad Mokronog na Dolenjskem je prešel v roke šolskih bratov. Poslopje bodo primerno priredili v šolske namene.

Pokopali so dne 31. oktobra cerkovnika Jakoba Znidaršič p. d. Špikarja v Ložu na Notranjskem. Bolan ni bil niti en teden. Poznal ga je gotovo vsak, kdor je kdaj služboval v starotrški dolini. — Na Javorniku na Gorenjskem je pa umrl dne 30. oktobra posestnik in gostilničar g. Simon Jelenc, zvest pristaš S. L. S. Svetila jima večna luč!

Nagrada 52 K 50 h je dobil od deželne vlade Ferdinand Vovko v Spodnji Šiški, ker je rešil Cecilijo Sadar z lastno življenjsko nevarnostjo iz Save.

Štirideset let župan. Anton Klančič, župan v Podgorju na Goriškem, praznuje te dni 40letnico županovanja. Župan Klančič je bil dolgo vrsto let pristaš S. L. S. in deželni poslanec.

Deček utonil. Sedemletni posestnikov sin Janez Grašič s Huj je šel dne 30. m. m. v spremstvu svoje štiriletne sestrice v Kranj. V bližini tovarne za milo je padel čez brv v Kokro in utonil.

Cestnega rovarja so prijeli. Na glavni cesti blizu Škoflice je prijel orožnik 26letnega b. usača Dominika Močnika iz Modria v Italiji, ki je v

Šmarju napadel več ljudi z roparskim namenom. Roparja so izročili deželnemu sodiču.

Nov most čez Krko. Na okrajni cesti Straža-Toplice bodo podrli stari leseni most čez Krko in sezidali modern železni most. Stroški so proračunjeni na 120.000 K.

Metliško vošto so okradli dne 1. novembra. V vozu se je peljalo za praznike 10.000 K denarja v vreči, v katero so bili spravljeni tudi vsi časniki. Ta vreča je bila spravljena v ozadju voza pod ključem. Čez Gorjance pa se je priplazil premeten tat in je odnesel vrečo. Poštnega voznika so zaprli, najbrže bo pa on pri stvari popolnoma nedolžen, saj drugače ne bi bil prišel z vozom v Metliko. Pridržali so v preiskavi tudi poštnega slugo iz Novega mesta, ki je imel ono noč nočno službo.

Vojak umoril vojaka. V noči od 1. na 2. t. m. je vojak Mikec 27. pešpolka z bajonetom zabodel vojaka - novinca Broliha v Anžokovi gostilni v Sp. Šiški. Zgrudil se je takoj mrtev. Vzrok prepiru neznan.

Med »Miklavževa darila« spada po običajni vsakoletni navadi v naših družinah tudi naša »Družinska praktika«. Raditega naše gospodinje tudi letos ne bodo opustile te lepe navade in bodo takoj sedaj poskrbele za to, da Miklavž ne pozabi na »Družinsko praktiko«.

Zemlja požrla vprežen voz. V petek, dne 27. m. m., popoldan je peljal Franc Kobal iz Branice pri Vipavi gnoj v vinograd. Tu zapazi, da se voz pogreza v zemljo. V par trenutkih pogrezne zemlja voz s konji vred. Na klic Kobalov se kmalu nabere polno ljudi na kraju nesreče, ki so s pomočjo konjev dvignili ponesrečeno žival iz globočine.

Ogenj na Viču. Dne 29. m. m. je okolu 3. ure pričela goreti klavnica mesarja in posestnika »v Ameriki«. Zahvaliti se je prihitelimi sosedom in viški požarni brambi, da se ogenj ni razširil. Škode je 2000 kron.

Žensko truplo našel. Ludvik Sluga, mizar v Dovjem, je dne 29. oktobra zjutraj v Belopolju poleg Hrušice zapazil v grapi truplo ženske brez obleke. Spoznali so v mrtvi osebi slaboumno Ano Lukman, rojeno v Vučjivasi pri Trbižu in pristojno v Ljubljano. Imenovanega dne zjutraj je neopažena bežala proti Dovjem, ker se je vsled slabosti zgrudila in umrla.

Strašen samoumo. Dne 30. oktobra zjutraj so našli na cesti v Trstu, ki vodi na pokopališče, truplo s strašno razdejano glavo. Prihiteli zdravnik rešilne postaje je spoznal mrtveca za 37letnega agenta Jožefa Bachmanna, ki se je usmrtil s samokresom, katerega je bil

nabasal s smodnikom in vodo. Učinek strela je bil tako strašen, da so našli kosce možganov v oddalji 20 metrov.

Tkalci v prisilni delavnici. Deželna prisilna delavnica sprejema vsako vrsto preje za izdelovanje platna in delo natančno tako izvršuje, kakor lastnik zahteva. Preja naj se pošlje po železnici na naslov: Deželna prisilna delavnica v Ljubljani. Izdelano blago se pošlje na dom.

Kmečka zveza za ljubljansko okolico ima v nedeljo, 12. t. m., ob 10. uri dopoldne v »Ljudskem domu« (Streliške ulice 12) svoj letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. Govori načelnik S. L. S. državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič. Člani se vabijo, da se občnega zbora vsi udeležijo.

Stalnim zapriseženim sodiškim izvedencem za stroje in strojne naprave imenovalo je c. kr. deželno sodišče inženirja Vladimir Remeca, ravnatelja zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani.

Tečaj za knjigovodstvo na Bledu pripravlja zavod za pospeševanje obrti v zvezi z obrtno zadrugo za blejsko okolico in Bohinj na Bledu. V tečaju se bo podučevalo šest do osem tednov po dvakrat na teden v triurnih predavanjih. Učilo se bo nekoliko trgovske korespondence ter enostavno knjigovodstvo, kakor ga rabijo samostojni obrtniki v svojem prometu. Sprejelo se bo v tečaj kvečjem 25 zglašencev in naj se zglašijo za sprejem pri načelstvu obrtne zadruge za blejsko okolico in Bohinj na Bledu ali pa pismeno v pisarno zavoda za pospeševanje obrti v Ljubljani. Pouk v tečaju se bo začel 9. novembra ob 2. uri popoldne.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica
Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Ihan. Ne bi pisal teh vrstic, toda način volitve, ki se bo vršila pri nas, mi potiska pero v roke, da spregovorim potrebno besedo pred odločilno bitko. Krivi preroki že dalj časa vprizarjajo svojo modrost ter na tiho delajo na to, kako bi spravili nekaj svojih pristašev v občinski odbor. In to so tisti cincarji, ki gledajo samo na to, kako bi z zvijačo prišli do odborniških stolcev ter se tako prilizujejo bolj vplivnejšim možem, da bi na ta način prišli do kandidature. Volilci, bodite previdni, komu daste svoje glasove!

g Črnuče. V volilnem imeniku smo našli precej napak. Sedaj vemo, zakaj so se gosp. učitelj bali, dati nam izpiske delati, da smo si morali iskati pravice pri c. kr. glavarstvu, kjer smo jo tudi našli. Tako se mora poštena naša stranka vojskovati — za pravico; zlepa nam je ne dajo. A ne bojte se, dragi Črnučani, to naj vas ne plaši! Tako, kakor sedaj pri nas, se je ljudska stranka morala boriti tudi drugod proti sovražnikom svojih pravic — pa je hvala Bogu zmagala po celi deželi! Zmagali bomo tudi mi, če bomo edini! Ali prav to edinost bi radi naši nasprotniki razdrli — z lažmi, ki smo jih že zadnjič zavrnili. Nova, ali pravzaprav stara laž je tudi tale: Pravijo in pisarijo po »Jurcu«, da se župnik peha za Goriška. Tega moža se namreč nekateri, med njimi zlasti gosp. učitelj, posebno boje. Prazen strah! Kolikor poznamo našega gospoda župnika, mu ni za osebe, ampak za načela: njemu je le za to, in ž njim vsakemu razumnemu poštenemu Črnučanu, da pridejo v občinski odbor možje krščanskega mišljenja in življenja, odkriti značaji, ne hinavci ali brezverci in tudi ne taki kristjani, ki jih liberalci ali socialni demokrati priporočajo. Kdo pa bodi župan, to bodo možje odborniki sami odločili — brez župnika. Da boste videli na svoje oči, da naš župnik govori vselej resnico, berite kar tu-le sledečo izjavo: Izjava. Da zavežem usta nekaternikom, ki širijo po črnuški občini laž, da se potegujem za županski stolček, in da se gospod župnik samo zame pehajo, izjavljam, da si ne želim ne županske časti in se ne potegnem, marveč odklanjam tudi odborniško mesto, vesel pa bodem in se že zdaj veselim, ko bodo izvoljeni v občinski odbor pravi krščanski možje, vneti za napredek in blagor občine, ne pa sovražniki duhovnikov in posebej se našega dobrega župnika! Zato poštenu volilci in volilke, volite le (brez strahu pred menoj) one možje, ki vam jih bo priporočila naša ljudska stranka! Z Bogom za ljudstvo! — Ivan Čibašek, posestnik, št. 37. — Tako, sedaj ste prebrali. Tako podiramo mi laž za lažjo našim nasprotnikom. Kaj si bodo te zvite glave zopet izmislile, da te bi z nami volile? Ali se morda spre-

obrnejo, ko smo jim tako jasno resnico povedali? Nekateri se ne bodo nikoli — zakaj, boste v »Domoljubu« brali drugikrat. Večina pa, to trdno upamo, kar je poštenih, bodo oči odprli — resnici in z nami volili!

g Tržič. Iz usnjarskih krogov smo prejeli sledeči dopis: Našim rdečkarjem ne da žilica miru. Sedaj so se spravili na komando ljubljanskih socialistov na naše strokovno društvo, hoteč je prenesti v Ljubljano. Mi smo se trudili in s težavo znosili lepo vsoto denarjev v blagajno, katera je dišala sodrugom in ki bi jo radi dobili v svojo pest. A ne bo šlo. Če hočejo ljubljanski socialisti denar, naj si ga le sami naberejo, našo blagajno naj puste v miru. Mnogo tržiških sodrugov se odločno upira temu za nas škodljivemu prenosu.

g V Tržiču se bodo vršile občinske volitve v nedeljo 19. t. m. od 9. ure zjutraj do 1. ure opoldne. Rdečkarji se pripravljajo, da si osvoje tretji razred, zato volilci, pozor! Ne pustimo, da bi nam gospodovala brezverska socialna demokracija.

g Iz Moravč. Društveno. Nekaj novega. V nedeljo 19. novembra se ustanovi že dolgo zaželjeni ženski odsek K. slovenskega izobraževalnega društva. Povsod že skoro obstojajo ženski odseki po naših društvih, le pri nas ga dosedaj še nismo imeli. Čuli smo pa, da vlada med našim ženstvom veliko zanimanje za društveno življenje, torej pričakujemo, da bo došlo omenjeno nedeljo veliko žena in deklet na ustanovni občni zbor. Vsa stvar se vrši v dvorani »Ljudskega doma« popoldne po shodu Marijine družbe. Torej žene in dekleta, vabljeni ste da pridete na ustanovni shod ženskega oddelka v kar največjem številu; vse potrebno boste izvedele pri ustanovitvi. — Izobraževalno društvo se pripravlja zopet na zanimivo dramatično predstavo. Če ne bo kakih posebnih ovir, se vrši ista v nedeljo 26. novembra. Na to že sedaj opozarjamo. — Podružnica »Slovenske Straže« v Moravčah je imela občni zbor. Bil je še dosti dobro obiskan. A vendar vsi člani do danes še niso plačali članarine, prosimo, naj to store kar najhitreje, da se denar odpošlje. Redni član plača 1 K, podporni 50 v. Kdor ne more prvo naj stori drugo. Vse se odaja kot znano — pri tajniku v kaplaniji.

g Krašnja. V nedeljo popoldne ob pol tretji uri se vrši javen ljudski shod pred župniščem. Na shodu poroča naš poslanec dr. Janez Krek o delovanju državnega zbora in o pomenu občinskih volitev. Zato delajmo na to, da bo shod dobro obiskan. Tam pa lahko povemo svojemu poslancu in mu razložimo, kar imamo na srcu in storil bo tudi za nas, kar mu je mogoče. — Občinske volitve so vedno bližje. Ne držimo križem svojih rok, ampak volimo res može v občinski odbor, ki bodo delali za blagor vse občine. Naši možje torej vsi na volišče! Pokažimo, da smo se tudi pri nas že naveličali liberalnega »štru-

kljovanja«. Zmaga ni težavna, če naši ljudje složno nastopijo. Zato na noge, ker gre za dobro stvar! — Učitelj Grmek, štrukljev najboljši pomagač, se silno poti in leta za pooblastili. On, kot »strukljevce« že najbrže ve natančno, kdaj se bodo vršile volitve. Volilci, bodite pozorni, posebno pa naj volilke ne oddajo nikomur izmed liberalcev pooblastil, če se še bolj pobožne delajo. Liberalci so namreč tako kunštni, da za klerikalce pobirajo pooblastila, liberalcem jih pa izroče. Vsakega pa, o katerem količkaj dvomite, če je naš ali liberalec, zapodite, pa naj bo »dolga ali pa široka«.

g Moravče. Našo mlekararno je prevzel mlekar sam in sicer pod precej ugodnimi pogoji, na ktere se pridemo. Čudno se nam le zdi: zdaj ni šlo, zdaj bo pa šlo. — Griža je hvala Bogu skoro ponehala. — Občinske volitve se vrše 20. novembra.

g Iz Radomlja pri Kamniku. Pevski zbor našega Kat. slov. izobraževalnega društva res vidno napreduje, akoravno je sestavljen skoro iz samih začetnikov. Navadili smo se že par mičnih pesmic, ki bodo prav prišle pri predstavi, ki jo bomo priredili v novih društvenih prostorih. Naše izobraževalno društvo je tudi vsakemu po volji, samo naše novoizvoljeno županstvo se ne more sprijazniti z njim. Do sedaj nismo še nič govorili o občinskih volitvah, ampak toliko pa le opomnimo, da so izpadle tako le po zaslugi krščansko-mišlečih in za društvo vnetih mož. Čudno se nam torej zdi, da se nam od te strani nasprotuje. Že davno bi imeli društveni dom, ko bi se tudi županstvo z nami strinjalo. To pa opazujemo od tistega časa, ko se je liberalno »Bralno društvo« preosnovalo v »Izobraževalno društvo« in ko je bil časopis »Slovenski Narod« izključen. Povemo toraj, da je tistim časom v Radomlju odzvonilo in ne bo jih več, akoravno si jih še kdo želi. Svetovali bi torej našemu županstvu, da se soglasno z nami v društvenih ozirih strinja, ker sicer bomo posegli do gotove inštanca, ki bo temu v okoliščini prišla. Ker le tako, ako bomo združeno delovali, pridemo do našega cilja v društvu, ki je v korist vsem občanom, nikakor pa v škodo, kakor je mnenje nekaterih, ki diše po liberalizmu.

g Koroška Bela. V ponedeljek 13. novembra je odločilen dan za našo občino. Vrše se občinske volitve, pri katerih se bo odločilo, ali naj vodijo možje Slovenske Ljudske Stranke ali pa možje nasprotnih zaveznikov občino. S. L. S. koraka z jasnim čelom v boj, dočim se morajo nasprotniki posluževati vseh zvijač in tudi laži so jim dobre. Kdo pa so nasprotniki: to je zveza soc. demokratov - liberalcev - Nemcev. Kaj ne, lepa družbica, saj tvorijo troperesno deteljico. Samo barve te troperesne deteljice so prav čudne, zelena, rmena in rdeča. Zadnja malo diši po Slovenstvu, pa kaj ko so soc. demokrati vse kaj družega, kakor pa narodni. In glejte, ti trije zavezniki bi radi vladali občino,

to bo lepa vlada. Mislim, da so občani tega gospodarstva imeli do sedaj že dovolj. Treba je malo spremembe. Razlika mika. Volilci bodo že poskrbeli, da se bo tudi sprememba izvršila. Volilci dobro pomislite, komu boste dali svoje glasove. Vsak naj primerja kandidate nasprotnikov in Slovenske Ljudske Stranke. Niti en trenotek ne bo pomišljal in zapisal bo na glasovnico imena kandidatov Slovenske Ljudske Stranke, zakaj to so možje, katerim lahko zapujemo gospodarstvo občine. Blatili bodo nasprotniki naše kandidate. Lagali bodo o njih, kar že sedaj delajo o gospodu župniku, pa ne verjemite jim. Predno jim zaupate, se o vsem prepričajte in kmalu boste na jasnem. — Zato pa, pristaši Slovenske Ljudske Stranke, stopite te dni na delo. Odpirajte dvomljivcem oči in agitirajte za Slovensko Ljudsko Stranko. 13. novembra pa vsi oddajte glasove kandidatom Slovenske Ljudske Stranke in ne bo vam žal.

g Kamnik je naš. Zmagovito je izšla iz občinskih volitev S. L. S., prodrila je s svojimi kandidati v vseh treh razredih, liberalci pa so docela poraženi. Presenečenje v nasprotnem taboru je veliko, ker niso pričakovali takega udarca. Mislite si, prej so imeli župana in spleh vso vlado, zdaj pa nimajo niti enega pristaša v odboru. Toda zmagali smo le pod gerentstvom. Trda bi nam bila šla pod liberalnim županom in napredno komisijo. V živem spominu so nam še letošnje korporacijske volitve. Takrat smo imeli zasiguranih deset glasov večine, liberalna komisija je pa tako strigla naše glasove, da smo ostali za 11 glasov v manjšini. Hvaležni smo torej gospodu gerentu Žužku, ki je strogo zakonito vodil priprave za volitev in volitev samo. Agitacija je bila na obeh straneh podrobna in burna, samo s tem razločkom, da so liberalci prestopili mejo pravičnosti in postavnosti. Tako je n. pr. Koschier zapretel nekemu delavcu, da ga bo odslovil od dela, ako mu ne da podpisati glasovnice. Pozneje je Koschier vzel onega delavca v strah, da je preklical svoje besede. Da bi mu ne bilo treba hoditi po sodnji in morda priti ob delo je delavec dovolil v preklic. Ta slučaj pritiska ni osamljen. — Še drugih nepoštenih sredstev so se poslužili liberalci; sramotili so g. dekana po listih in razglednicah, blatili hranilnico na šutni, smešili naše kandidate. Izdali so sramotilne in hujskajoče letake, ki jih je c. kr. okr. glavarstvo zaplenilo. Še več: poklicali so samega živinskega dohtarja Ribnikarja iz stolnega mesta v Kamnik, kjer je volivce rotil, naj za Boga nikar ne dopuste, da bi »krasoto Kamnika oskrunil črni madež«. Da so mamon vpregli v svojo službo, skoro ni treba praviti. V svoji zvitosti so šli na Košiče kupit prašiča od nekega volilca prvega razreda v trdni nadi, da bo s prašičem vred prišel tudi glas prodajalčev v liberalne roke. Pa so imeli smolo. To so bile mnogovrstne priprave za dan volitev, ki naj bi bil po prerokovanju liberalnih krivih

prerokov Veliki petek za S. L. S. Pa je prišlo narobe: bil je ta dan v Kamniku za S. L. S. velikonočni praznik zmage.

g Občinske volitve za občino Dobrunje se bližajo. Volilni imenik je razporežen šele drugi teden, pa se že odigravajo zanimivi prizori, vrše se različne snubitve, sklepajo se razne zveze in kujejo se prefrigani načrti. Občina Dobrunje se od nekdaj lahko pohvali, da je vedno v taboru Slovenske Ljudske Stranke. To je pokazala pri državnoborskih, deželnozbornskih in občinskih volitvah. Letos, ko bomo volili po novem volilnem redu, pa hočejo nekateri občino potisniti v liberalne kremplje. V Ljubljani so jim vdihnili to misel in izvršiti hočejo to ljubljansko zapoved na način, ki je vse prej kakor pošten in dober. Zanimivo je ogledati si osebe, ki so začele napeljavati vodo na liberalni mlin. Te so v prvi vrsti znani štepanski čudaki in nagajivci. Poznamo jih dobro več časa. Ustanovili so ti možje liberalno Ciril Metodovo družbo, vabili v Štepanjo vas ljubljanskega liberalca Ribnikarja in ga verno poslušali, ob državnoborskih volitvah volili liberalca ali pa socialnega demokrata, ob ljubljanskih občinskih volitvah volili liberalce, so vedno v zvezi s Tavčarjevimi ribiči, se zbirajo v liberalnih oštarijah, zabavljajo in se norčujejo čez ustanovitve in prireditve katoliške ljudske stranke in doma uče svoje otroke, naj zmerjajo Orle, ustanovili so Sokola in pristaše S. L. S. pobiljajo z vrčki v gostilni in napadajo z noži na cesti Orle. Nekateri so se pa sedaj spremenili v »prave klerikalce«. V župnišču se radi prikazujejo. Župniku na Rudniku sta se predstavila Mrak in Šinkovec iz Štepanje vasi za najboljša klerikalca kakor povedo ljudje; v Sostro hodijo Mraki, Šinkovci in Čerini v Društveni dom k predstavam, doma ni nikdar nikogar blizu pri podobnih predstavah. Posebno korajžo so vzeli na ramo gospod Verovšek iz Štepanje vasi in še celo njihova gospa Štravsova Tona se vozi okoli agitirat. Postavili so pa za kandidate v Hrušici samo take možje, ki so volili pri zadnjih ljubljanskih volitvah z liberalci. Izborni bodo ti možje. Samo en zgled. Jaka Breskvar ali Gregur iz Hrušice je nedavno obdeležoval Bajdovca iz Štepanje vasi in še enega pri Rekarju v gostilni. Bil je Jaka tako prijazen, da sta ga imenovana dva moža morala naznaniti sodnji. In nato priteče Jaka s povzdignjenima rokama in prosi Bajdovca kakor se Bog prosi, naj mu odpusti. Torej je moralo biti samo obrekovanje, kar je Jaka govoril, sicer bi ne bilo treba naznanjati sodnji in Jaku ne prositi odpuščanja. Drug zgled. Mož, ki hoče postati občinski odbornik, se ga je navlekel, da se je valjal pred gostilno po cesti. Kar priteče k njemu tretji mož, ki tudi hoče postati občinski mož in nahruli svojega prijatelja: Ti svinja, kaj ti boš občinski mož, ne, jaz bom. Lepi taki občinski odborniki! — Za pooblastili tekajo ti možje kakor lovski psi za zajci. Odlikuje se posebno Alojzij Čerin.

Take sorte možje hočejo zanaprej gospodariti v občini. S temi možmi so pa sklenili Sostrčani zakon. Sostrčani, ki veljajo kot zavedni možje Slovenske Ljudske Stranke, so sklenili divji zakon z liberalci in socialnimi demokrati. Vreči hočejo župana Korbarja. Tako govore. A ne vidijo kar nič pred seboj. S svojo nepremišljeno taktiko bodo dosegli samo to, da bo liberalna stranka prišla na površje. Sostrčani ne poznajo Štepancev, mi pa jih in zato pravimo: Štepanci bodo samo vpili: liberalna stranka je zmagala. — Ljudje, nič se ne bečajte! Divji zakon, ki obstoji sedaj med Sostrčani in štepanskimi liberalci in socialnimi demokrati, je nenaraven. Nič ne verjemite botrom, ki so ga skovali. Ne dajajte jim pooblastil. Sama hinavščina jih družji. V svoji hinavščini govore le o gospodarstvu, mislijo pa v resnici le na to, kako bi Slovenski Ljudski Stranki spodkopali tla.

g Dob. Bolezen griža je zaenkrat pojenjala. Zadnji čas je zahtevala dve žrtvi. V Prevalji je umrl France Brodar, v Dobu pa Vida Stare. Oba sta umrla v najlepših letih. — V ljubljanski bolnici je vsled opeklin umrla tukajšnja učenka Hermenegilda Pavli. Bog daj vsem trem večni pokoj in potolaži žalostne stariše! — Dne 30. oktobra smo imeli tukaj občinske volitve. Kakor je že danes navada, sta bili tudi pri nas dve stranki. Dobila je vsaka po šest odbornikov. Pokazalo se je pri volitvah, da nekateri ne poznajo edinstva in da preveč gledajo na razne osebnosti. Vsak bi rad svoje kandidate spravil v odbor. Možje, zмага je le v edinstvu, le stranka, ki složno nastopa, si je vstanu priboriti zmago. Ta mesec bodo občinske volitve na Podrečji, Brezovici in Kertini. Povsod se razvija živahna agitacija za in zoper.

g Bohinjska Bela. Dne 31. oktobra smo imeli občinske volitve; imeli smo jih drugič tekom letošnjega leta, ker smo volili po novi postavi že dne 11. julija. Toda zoper takratno volitev sta bili vloženi dve pritožbi in uspeh teh pritožb je bil, da je c. kr. deželna vlada odredila nove volitve, ne da bi bila ovrgla ono, kar je bilo dne 11. julija izvoljeno. V naši občini ste župniji Ribno in Bohinjska Bela, in je bilo razmerje izvoljenih odbornikov: Ribno 6 in 3 namestniki, Bohinj. Bela 12 in 6 namestnikov. Zadnjih volitev se volilci župnije Ribno niso udeležili; niti eden ni prišel volit in tako so bili izvoljeni sami možje iz župnije Bohinjska Bela. Razmerje v občinskem odboru je po zadnjih volitvah: Ribno 6 in 3 namestniki, Bohinjska Bela 18 in 9 namestnikov. Vsi izvoljeni občinski odborniki pripadajo S. L. S.

g Dobrova pri Ljubljani. Občinske volitve bomo imeli koncem novembra ali pa v začetku decembra. V I. razredu je 168 volilcev, v II. razredu je 338 in v III. razredu je 645 volilcev. Vsak razred voli sedem odbornikov; tri podobčine Podsmreko, Suica in Dobrova po 1 odbornika, tako, da bo imel bodoči občinski zastop 24 odbornikov.

Potreba bo na zaupnem sestanku določiti občinske može, da ne bo pri volitvi prevelikih zmešnjav. Upamo, da bomo večinoma ene misli, če izvzamemo nekaj običajnih nezadovoljstev in godrnjačev, ki so se zatekli v »Naroda«. — Naše Izobraževalno društvo prav dobro deluje. Imamo redna mesečna predavanja. Letos je predaval župnik Plantarič dvakrat, g. nadučitelj Fabinc dvakrat in dva gospoda iz Ljubljane. Najzvestejši člani so članice Marijine družbe in Orli. Zeleli bi, da se tudi može tesneje oklenejo naše kršćansko socialne organizacije. Le v združitvi in delu je moč in — bodočnost! — Nova šola bo stala na zemljišču gospe Poklukarjeve poleg okrajne ceste. Zidali bomo prihodnjo pomlad. Je pa bilo res že potrebno nekaj storiti za naše otročiče, da dobijo primerno vzgojevalnico in učilnico. In kateri oče in katera mati ne ljubi svojih otrok? — Lepo kapelico so postavili v Kozarjih. Blagoslovljena je bila letos meseca oktobra. Prav postavijo se Kozarčani!

g Domžalske novice. »Dimež« v Domžalah. Katoliško izobraževalno in podporno društvo v Domžalah je vprizorilo dne 29. oktobra narodno igro »Domen«, ki je izvrstno uspela. Pripravljala se igra »Dimež«, ki bo posebno za ta kraj zelo zanimiva. Saj ljudje še dobro pomnijo, kako je oče tukajšnjega vinotrzca Müllerja, ki je bil nekaj časa orožnik, uklenjenega pripeljal na vozu »Dimeža« v Domžale. — Uzor zvestega posla. Dne 29. oktobra je v Spodnjih Domžalah, hišna številka 4, pri Rahnetu umrla 78 let stara neomazana Neža Perko. Nad 70 let je služila pri hiši, najprej kot pestunja in potem kot dekla. Štirikrat je v teh dolgih letih prešlo gospodarstvo od očeta na sina. Vsem je služila z enako zvestobo in ljubeznijo. Po materino je ljubila posebno otroke, jih varovala in nanje pazila. Zato pa je bil ginljiv prizor ob pogrebu, ko so ti nekdanji otroci, sedaj že sami odrasčeni družinski očetje, točili solze hvaležnosti za tako zvestim in blagim hišnim poslom! Ali je še kje na Kranjskem dekla, ki bi toliko let pri eni sami hiši služila? Blaga pokojnica naj za svojo zvesto službo pri Bogu uživa obilno plačilo! — Občinske volitve v Depaljavasi. V občini Depaljavasi, ki spada tudi v faro Domžale, so pri občinskih volitvah v vseh treh razredih izvoljeni tudi sami pristaši Slovenske Ljudske Stranke. Par nasprotnikov bi bilo rado nekaj mešalo, a so le sami ostali na cedilu. Čast vrlim Depaljcem!

g Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Sostrem vabi k predstavi, ki jo priredi v nedeljo dne 12. novembra ob pol 4. uri popoldne. Spored: 1. Vesela deklica. Zložil Ig. Hladnik. 2. Samostanska lilija. Silvin Sardenko. 3. Marijin otrok. Igra s petjem v treh dejanjih.

Dolenjske novice

d Popolnik Trebnje - št. Janž. V Trebnjem so pri občinskih volitvah zmagali pristaši S. L. S. Te naj si vzemo za vzgled volilci šentrupertske občine pri občinskih volitvah, ki se v kratkem vrše. Kmet naj bo gospodar v občini, ne pa liberalni birt. — Vasi Slepšek pri Mokronogu je velik del pogorel. Zažgali so otroci. Torej pozor, stariši! V Mokronogu pa rasto hiše od tal kot gobe po dežju. Kmalu se ne bo poznalo, da je bil požar, po drugem, kot po tem, da bodo poslopja nova in lepša kot poprej. — V Tržišču so izgubili g. kaplana; odšel je na novo službo v Boštanj. Poleg mnogo odkritih prijateljev je imel tudi mnogo protivnikov, ker resnica kolje oči. — V Št. Janžu so dobili novega župnika in kaplana. Vidi se, da bosta gospoda zelo delavna, kajti takoj po njih prihodu se je ustanovil Orel in dekliški odsek izobraževalnega društva. K Orlu je pristopilo takoj nad 30 članov. Se pač vidi, da stariši rajši zaupajo sinove Orlu kot pa Sokolu. Tako je prav!

d Iz Tržišča na Dolenjskem. Dne 12. t. m., to je na Martinovo nedeljo, praznuje tukajšnje Katoliško slov. izobraževalno društvo obletnico otvoritve »Društvenega doma«. V ta namen priredi društvo po litanijah v »Društvenem domu« veselico. Društvo se ne straši ne truda ne stroškov, da pripravi svojim prijateljem kar najlepšo zabavo. Na novo preslikanem odru bo uprizorilo dr. Krekovo zgodovinsko igro »Turški križ« s petjem v štirih dejanjih in petimi spremeni. Sama na sebi resna igra je prepletena s popolnoma naravnim humorjem in bo tako vsem ustrezno. Vstopnina je 40 h za osebo, za društvenice 30 h in je z ozirom na velike stroške, ki jih bo imelo društvo z uprizoritvijo te predstave, jako nizka. Prijatelji društva, na svidenje!

d Iz Ambrusa. Dolgo smo čakali pri nas na občinske volitve. Ko je pa na nje začel pritiskati novi občinski zakon, se je počasi pripravil volilni imenik na vpogled. Reklamiralo se je nad 40 volilnih upravičencev in končno je c. kr. okrajno glavarstvo ukazalo, da naj se vsi tisti upravičenci vpišejo v imenik. S tisto reklamacijo se je doseglo, da ima sedaj občina nad 600 volilcev in tako tudi pravico voliti 24 odbornikov, prej pa jih je bilo samo 18. Dne 26. oktobra se je pa vršila volitev, in sicer v znamenju boja. Liberalna stranka je z vsemi mogočimi sredstvi delala, da bi vrgla može, ki jih je postavila S. L. S. za kandidate, pa ni šlo. Može S. L. S. so bili edini kot skala, ne eden ni prišel od liberalne stranke v odbor. Veseli se te zmage vsak pošten občan.

d Krka. Po višnjegorskem sodnem okraju brezvestni ljudje trosijo ne-

sramno laž, da sem podpisan v krški občini volil s S. L. S., v muljavski občini pa da sem liberalcem delal rekurz. Pred vso javnostjo izjavljam, da sem ves čas pristaš S. L. S. in da z liberalci, naj bodo te ali one občine, ne maram imeti nobenega stika. Da pa gori navedene laži ne bodo zastoj trosili, razpišem nagrado 1000 kron onemu, ki dokaže, da sem jaz kje liberalcem rekurz delal ali jih le učil, kako naj se pritožujejo, in sicer dobi 500 K oni, ki to dokaže, 500 K pa »Slovenska Strža«. Prilika je lepa. Ne zamudite jo. — Krka, dne 6. novembra 1911. — Janez Zupan, mlinar in posestnik v Znojlih št. 12.

d Sodražica. Oče sodraškega liberalizma se kar ne more umiriti. Moral je že v »Slov. Narodu« raztresti svojo jezo nad domačo duhovščino in neko drugo neljubo mu osebo. Čemu pač toliko nepotrebne pisave? Ker vsa nevolja izhaja iz tega, ker več kot zakulisni general ne vladate sodraške občine, kakor ste jo vsaj do leta 1905 vedno vladali, bi bili vsaj pri zadnjih občinskih volitvah ukazali svojim zvestim, da naj se volitve udeleže, pa bi bilo vse v redu. Liberalci bi bili zmagali, vi ali eden vaših podložnih bi bil danes že župan, vse bi se zopet vrtilo po vaši volji. Danes, začetkom novembra, bi imeli lahko že sledeče nove občinske sklepe: a) Za šolo proračuni in naklade niso nikoli preveliki, za cerkev naj se nič ne da. b) Ker organist in cerkvenik nekoliko po cerkvi diši, zato naj se mu plača, katero prejema od županstva, precej ustavi. c) Ker je pokopališče v Sodražici občinska in ne cerkvena last, zato se izda strog odlok, da odslej na pokopališče pri pogrebihih in Vseh mrtvih dan nihče ne sme stopiti odkrit, ampak pokrit, da se že skoro pokaže Sodražica, v napredni luči. Tako namreč oče sodraškega liberalizma že dalj časa prakticira v spodbudo otrok in odraslih faranov. Izmed tistih, ki so mu posebno pokorni in se zlasti boje njegovega biča, ga nekateri že posnemajo. Gotovo prejmejo od njega spominke posebne pridnosti. Značilno za našega očeta je tudi to, da se zadnji čas prav rad obregne ob našega predsednika krajnega šolskega sveta in njegovo hišo. Mu je pač neljubo, ker na tem mestu mesto njega ne sedi kak liberalen kimavec, ki bi bil le gola marioneta v gotovih rokah in bi imela »Učiteljska tiskarna« od naše šole bogato žetev. Na njegovo hišo je pa zlasti zato nevoljen, ker se njegov brat ni maral udinjati med liberalne študente in biti večer njegov tlačan, kakor je nekdo drugi. V kaki obliki je oče to željo izrazil o svojem času, še razodnemo. — Splošno bodi še povedano, da bi bil v Sodražici najlepši mir, ako bi se ne bila ustanovila »Hranilnica in posojilnica«, ker ravno njena ustanovitev je napotila očeta sodraškega liberalizma, da je stopil iz rezerve ter prijel liberalno pero v svojo roko in začel pošiljati dopise v liberalne liste. Čemu toliko nevoščljivosti? Pomislite vsaj, kaki reve-

ži bi bili danes mi, ako bi ne imeli svoje hranilnice ter bili od vaše milosti odvisni, kakor so liberalci.

Notranjske novice

n **Z Goč.** Kakor povsod, začeli so tudi v naši občini pristaši narodno-napredne stranke posebno agilnost glede občinske volitve razvijati. Kaj radi bi zopet videli sedeti na občinskih stolčkih svoje pristaše, kar slinje se jim cede po njih. Na vse kriplje se trudi za to nekdanji Gočan, sedanjí učitelj v Vipavi, in pri tem delu mu pa sekundira nekdanji bivši jako agilni pristaš naše stranke po domače zvaní Jože Birtov, kojega je bogata dedščina po nekem župniku v nasproten tabor spravila. Ta mož, krčmar, skuša z vso svojo govorno spretnostjo, katere se mož dobro zaveda, pri kozarcu sladkega vina piboriti volilcev narodno-napredni stranki. Pri nekaterih se je možu to posrečilo, ker niso ljudje ptička prav poznali in vedeli, da ga je drug polit. veter obrnil kakor petelina na strehi. Ko so pa bili dotični volilci o tem poučeni, so po večini ta korak preklicali. Vedita pa, gg. Mercina in Jože Birtov, da ne bo dosti kruha iz vajine moke, vaju preveč dobro poznamo; osobito g. Mercinu bodi povedano, da bo z njegovo potjo na Cerovljah bore malo volilcev pridobil svoji stranki.

n **Z Vrhnike.** V noči med praznikom Vseh svetnikov in dnevom vernih duš je vlomil nek malopridnež v cerkev sv. Trojice na Vrhniki. Polomil je vse nabiralnice ter pobral denar. — Minulo nedeljo se je z velikim uspehom predstavljala igra »Mlinar in njegova hči«. Igra je bila dobro naštudirana; igralci so nastopali v svojih vlogah povečini z občutkom in umevanjem svoje naloge. Prvenstvo v pohvali gre vsakakor Anici in staremu Černetu. Prihodnjo nedeljo se igra ponovi, in sicer takoj po končani popoldanski službi božji. Tako bo ustrezno zlasti ljudem iz zunanjih vasi. Prepričani smo, da bo tudi to pot dvorana polna. Naj nikdo ne zamudi ugodne prilike.

n **Iz Žirov.** Naši liberalci so že skoraj obupali, da bi bil še kdaj liberalen župan v Žireh. Kar zdi se jim, da bo na dan volitve treba iti ven iz naše lepe občinske hiše in da ji bodo na cesti zapeli: Adijo, pa zdrava ostani, župan naprej, sluga čez, bas pa ne vem kdo. Pravijo, da bo župan šele zadnji dan pred volitvijo dal raznesti glasovnice in da bo kar sluga ali kdo drugi za njim kar sproti popisal vse glasovnice. No, pa mislimo, da bo že glavarstvo naučilo našega župana postav, ki pravijo (§ 18.), da se morajo glasovnice vsakemu volilcu na dom dostaviti takoj, ne pa zadnji dan. Zato naj vsak sam gre po glasovnico takoj, ko bodo volitve klicane. Če bo kdo našim zoper njegovo voljo popisal glasovnice, naj ga le

kar orožnikom naznani. Če pa kdo ne zaupa prav, da mu je kdo napisal prave može, naj stopi na dan volitev k Jurju nasproti občinski hiši, tam bodo naši možje vsakemu popisali glasovnice, če bi jih kdo ne imel še popisanih. Najboljše pa bo, če zadnji teden pred volitvami pošljejo naši, kateri dan koli, lahko po otrocih, svoje glasovnice v novo Pečelinovo hišo, pred cerkvijo, kjer bo v bralni sobi celí dan kateri v ta namen, tudi v nedeljah po maši. Lahko pa tudi vsak kar sam pritisne na glasovnice štampiljo, ki bo tam na mizi. Pojdite naši možje, posebno okoli takih, ki ne znajo pisati, ali ki se za volitve nič ne brigajo. Vprašajte in poglejte pri vsakem takem, če ima glasovnico prav napisano, da ne bo nobenega takega, ki bi se potlej kesal, ker še sam ni vedel, da je liberalce volil. Takih volilcev bo veliko, posebno s hribov. Zato pozor nanje! Takoj prvo nedeljo po tem, ko bodo volitve klicane pred cerkvijo, pridite vsi, tudi vsi iz lediške in vrhovske fare, zjutraj po maši na shod k Pečelinu pred cerkvijo. Tam boste vi sami povedali, katere može hočete voliti v občinski odbor. Takih seveda ne, ki bi še k sejам ne hodili, ali pa pri sejah samo molčali. Tudi takega ne, ki še »Domoljuba« ne bere, »Občinske Uprave« pa še ne pozna, samo za občinskega moža bi rad bil, briga se pa samo za to, kar mu drugi povedo. S takimi možmi si ne bomo pri občini nič pomagali, pa naj bodo ti možje še tako dobri gospodarji in zraven ne vem še kako bogati. Tam na shodu naj bo torej vsak povedal, če katerega od nasvetovanih mož ne mara voliti. Ne pa da bi potlej zabavljali: Teh mož jaz že ne bom volil. Prej na shodu bi to povedal, pa bi druge postavili. Seveda vsi ne bodo nikoli po volji vsem! Če bi tudi tebe postavili, ki godrnjaš, ali misliš, da s teboj bi bili pa vsi zadovoljni! Če bodo tudi postavili tvojega najhujšega nasprotnika, ki ga ne moreš videti, ti ga moraš voliti, če kaj veš, kaj se pravi s stranko držati. Vse — ali pa nobenega! Če ne moreš voliti vseh naših, le pojdí rajе k liberalcem, takih narobe-mož mi ne maramo. Tudi pijače pri nas ne bo nič: če ti je več za kozarec vina, kot pa za stranko, tak naj le pri liberalcih in mokračih ostane, ti imajo radi take »može«. Postava pravi, da pri občinskih volitvah tisti prej voli, kdor preje pride v sobo, zato bi bilo prav, da bi samo po 10 volilcev spuščali v sobo. Naší naj bi oddaljene spustili naprej, lediške in vrhovske in sploh s hribov. Liberalci in mokračí so se že zedinili, postavili so že skupne kandidate. Za župana mislijo voliti Tineta Poljanška, kot nalašč za nas! Le škoda njegove vneme za gospodarsko delo. Za podžupana bo »fant od fare« — Primožičev ata s pošte. Tudi dobro! Drugi možje so: žirovski pek, Beštrov Andrej, Princ iz Nove vasi itd. Sami izvoljeni. Vprašajte jih, kakšna je žirovska cerkev od znotraj. Kdor od teh bo najboljše odgovoril, naj bo za župana. Čudimo pa se, kako pri-

dejo med take može tudi: Jernej iz Žirov, Sedej goropeški, Poljanšek iz Sela, Lovre Matajč, Mavsar, Jureč, Troha, Debeuc in še nekateri. Za Smuka iz Krsnika vemo, da ne mara nič imeti opravka s temi možmi in se je odpovedal. Bomo videli, kaj bodo storili drugi.

n **Spodnja Idrija.** Dekliška zveza bo nastopila s svojim sporedom dne 19. novembra pri veselici. Prelepo igro se uče za ta dan. Upamo, da nas bo obilno prišlo k veselici »deklíške zveze«. — Dne 26. novembra bo pa treba iti v obilnem številu v Idrijo, ko bo dekaníjski shod naših izobraževalnih društev. Ker nismo daleč od mesta, se le pripravimo in še malo poagitirajmo, da nas bo več šlo!

n **Iz Spodnje Idrije.** Blizu smo že tistega dneva, ko bomo volili občinske može. Vsi se zanimamo za ta dan, posebno pa socialni demokratje. Diši jim nekaj, pa ne vedo, kako bi prišli do dobrega. Kakor lovski psi za zajci — hodijo rdeči bratje okrog na lov — za glasovi. Kaj bi pa radi? Župana in občinski odbor bi radi imeli — to jim od daleč diši. V Idriji vidijo mestnega župana socialnega demokrata, ki se mu v penziju dobro godi na županskem stolu — zato žele, da bi tudi v kmečki občini spodnjeidrijski slovesno postavili na županski prestol in na odborniška mesta svoje brate socialne demokrate. Krščanskih, dobrih mož, ki so spoštovani, naj bodo že kmetje ali rudarji, teh ne marajo v občinski odbor. Zato je pa treba veliko truda, laži in obljub, da se kaj glasov nabere za njih zveste, cerkvi pa nezveste može. In to bo skoro gotovo tudi vzrok, da letajo okrog kakor ponočne veše, posebno okrog žensk — volilk — toda njih konec bo vešam enak, da bodo prismojeni popadali od luči. Zanimiva je njih agitacija. V največji ljubezni je konsum s farovžem, ker pravijo pri ženah volilkah: saj smo vsi eno! — Tudi verni so in cerkvi zvesto vdani — pri agitaciji. Veliko si predrznejo, zato je dolžnost naša, da povemo resnico vsem volilcem, da jim ne bo nihče verjel, ko pridejo in se hlinijo in pri tem lažejo.

Ni še štirinajst dni, ko se je metalo ponoči kamenje v stanovanje usmiljenke na Marofu. Kdo je to naredil? Kdor le kaj bere, pozna tisto stranko, ki pobija s kamenji hiše revežev, hiše bogatinov pa v miru pusti. Imenuje se ta stranka — socialno demokratska. Vsak se spomni, da je bil že pred 2 leti ob voglu Marofa nizko ob steni prelep križ, pred katerim se je navadno pošten kristjan odkril. Tudi znamenje krščansko — ta križ so izruvali iz stene, in se še danes ne ve, kam so ga vrgli. Komu je bil na potu? Socialistom, ki so za vero (menda za pasjo!). Malo od Marofa naprej je bila ob neki smreki stara podoba sv. Antona. Sedaj je ni več. Kam je izginila? Neko noč so jo kamenjali in zato se je podoba pomočnika našega sv. Antona odstranila, ker sv. Anton ne mara nasprotja delati socialistom. Še bi lahko naštevali več naukov teh pravovernih socialnih demokratov, ki jim je

vse svetejše kot katoliška vera, ki se iz vsega norčujejo, kar je kristjanu svetega, vendar za danes samo tole še: »Na glas, v posmeh vsem, ki hodijo še v cerkev so rekli, da bi radi prepeljali farno cerkev v Kanomljo, ker jo v Sp. Idriji ne rabijo.« (Tako se norčujejo iz rudarjev, ki še v cerkev hodijo.) In ti ljudje, ki to delajo in govore, hodijo sedaj agitirali za občinske volitve in bi bili sami in drugi njih vrste radi občinski odborniki. Tak naj bi bil tudi prihodnji spodnjeidrijski župan. Možje-volilci, žene-volilke, ali jim res verjame? Če je še kaj mož v naši občini, je dolžnost njih, da gredo tudi okrog, da agitirajo predvsem za to, da fara ne bo tako osramočena, da bi takim ljudem prišla v roke! Na vztrajno delo tedaj! Žalostno je to, da bi bili pri nas nekateri možje radi z mokračmi in z nami! Da bi se nobenemu ne zameril. Po pravici povedano, mi takih ne maramo! Ali ves naš, ali pa nič! Dvema gospodoma služiti obenem — ne gre in ni mogoče! Trde so sicer te besede, vendar potrebne! Naši somišljeniki in tudi vsi, ki še kaj na krščansko vero drže, se bodo po njih ravnali pri volilni agitaciji in pri volitvah.

n Postojna. Volitve delajo liberalcem velike skrbi, posebno milijonar Lavrenčič bo dobil sive lase in krvave žulje na nogah, če ne bodo hitro volitve razpisane. Dosedaj so imeli ves občinski odbor v rokah liberalci. Pri občinskem odboru so imeli glavno besedo stric Arko. Razen podobčin ni smel nihče drugi v občinski odbor kakor Postojnci in izmed teh so stric Arko določili tiste, ki so mu obljubili brezpogojno pokorščino. Predrzní so tudi dovolj in ošabni, ker venomer vpijejo, da so pravično porazdelili občinske odbornike. Poglejmo! — Vseh volilcev je 1245, davkoplačevalcev je 946 in v postojnskih podobčinah jih je — samo 310 davkoplačevalcev meščanov. Sedaj naj pa kmetje in delavci računajo. Največja napaka naše stranke je bila ta, ker dosedaj ni še naša stranka nikdar postavila kandidatov za občinske volitve. Liberalci so postali toliko predrzní in ošabni, da niso poznali ne kmeta in ne revnega delavca. V kateri podobčini ste pa kaj koristnega naredili? Ali morda v Zalogu, kjer je Dekleva pri zadnjih volitvah obljuboval vodnjak? Ali morda Studenčanom, katere znate samo zmerjati v občinski pisarni? Tudi Strmčani bodo kmalu spoznali blago dušo — strica Arkota. No stric Arko, in delavci, kateri natihem kolnejo draginjo, katera je v Postojni še posebno velika, ali mislite, da bodo šli zopet z Vami volit in to s stranko, katero misli voditi milijonar Lavrenčič. Liberalci delajo z zvijačo in lažjo. Socialne demokrate so postavili v tretji razred in sicer take, katerih niti, liber. meščan ne more voliti, še manj pa kmet in s

tem so hoteli pridobiti delavce. Delavci dobro vedo, da je volitev tajna in jih ne bodo magnati komandirali. Zanimivo je, kako agitirajo liberalci z lažmi. Slišali smo, da je Lavrenčič v Hrenovicah odpravljaj davke, delal železnico. Kmeta, kateri je že ležal v postelji, je cukal za podpis in mu obljuboval 100 K, ako mu bode dopis kaj škodoval. Oh ti milijonar Lavrenčič, kako si postal kmečki in domač. Zdaj, ko je splošno pomanjkanje delavcev, bi se lahko udingal pri kakem kmečkem gospodarju za hlapca, da bi saj otroke iz postelje metal. Drugi pomožni sluga strica Arkota je Štefin; prav je, da ga sosedje poznajo. Stric Arko so mu gotovo naročili, da mora kaj storiti za liberalno stranko, drugače ga pa volili ne bodo. In Štefin, liberalen sin — kakor so pripovedovali drugi — je letal okrog in lajal, da ne pobira pooblastil za nobeno stranko! Založani ga že poznajo in Grobšani tudi. Majlandčani pa pravimo: dokler bodo imela stric Arkotova teleta in krave več električne razsvetljave kot pa Majlandčani, se bomo vedno borili proti njihovi stranki. Zato pa, kjer se pokaže sluga stric Arko, milijonar Lavrenčič ali pa še morda kak učitelj Zaletel, katerega si še o priliki dobro ogledamo, vzemite cunj in jih poženite. Mi bomo volili složno za listo Slovenske Ljudske Stranke. Liberalci so pokazali, kaj znajo, usmilimo se jih in privoščimo stricu Arkotu in njega stranki zaslužen pokoj! — Volilec.

Osebe, ki jih pogostokrat mučijo **želodečne težkoče**, se čutijo zelo olajšane, če zavzijejo kake pol ure pred jedjo 1—2 žlici **Franc Jožef-ove** grenčice — „Naravna Franc Jožef-ova grenčica“, piše prof. dr. pl. Nussbaum v Monakovem, „učinkuje hitro, brez bolečin in mnogokrat celo pri vporabi majhnih količin.“ 10

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 31. oktobra: 38, 54, 42, 4, 3.

Trst, 4. novembra: 11, 19, 18, 87, 79.

Linc, 4. novembra: 54, 53, 82, 20, 58.

Mnenje g. dr. Ionidis-a.
Kavaklija.
Gosp. J. Serravallo.
Trst.

Opozarjam Vas, da je dal poizkus, ki sem ga napravil z Vašim izdelkom Serravallovim Kina vinom z železom na sedemletnem dečku, nepričakovane uspehe. Deček je izgubil kmalu znake malokrvnosti na obličju, moči so se mu povrnilo, tek se je obudil, izločenje blata je postalo enakomerno in vsakdanje. Razveseljen po tako dobrih uspehih Vašega Serravallovega Kina vina z že-

lezom, se čutim primoranega priporočati ga od srca kakor edini pripomoček proti malokrvnosti, breztečnosti in telesni šibkosti.

Kavaklija, 29. oktobra 1909.

Dr. Ionidis.

Apollo sveče

Najfinejše vseh znamk

Pri zdravljenju različnih ran se mora posvetiti največ pozornosti dejstvu, da se rana še-le takrat popolnoma zaceli, ko so vse nezdrave snovi odstranjene iz rane. Staro, dobro in v to svrhu posebno dobro služeče domače sredstvo je dobro znano praško domače mazilo iz lekarne **B. Fragnerja**, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, katero se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat!

Kašelj **naduho**
pljučne katere, posledice
influenca, oslovskega
kašlja se odstrani uspešno s

Sirolin „Roche“

ki ozbuja tek in prijetno diši

V lekarnah naj se zahteva
izrecno **Sirolin**
„Roche“.

Vaše zdravje dosežete! Vaša slabost in bolečine izginejo. Vaše oči, žilci, mišice, kite se ojačijo. Vaše spanje postane zdravo. Vaša dobro počutnost se zopet vrne, ako vporabljate pristni Feller-jev fluid s znamko „Elsafluid“. Dvanajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko). 3191

Smešnice.

Čudni ukaz. Gospa (kiki): »Ker jutri ob treh re-...
Gospod: »Ker pa je slepota...
»Pred vratmi stoji in gleda, če bo odkod kak bandar prišel!«

Stepoe. »Prosim miloga daru za ubozege stopeni...
»Nosi jih zastavit. Če niso pravi, jih ne bodo sprejeli!«

Pravo in ponarejeno. »Oče, kako se pa ponu-
jo ponarejeni biseri od pravih?« — »Nosi jih zastavit. Če niso pravi, jih ne bodo sprejeli!«

*Gospodinja
svojemu*

svoje dragoceno perilo naj-
boljše in najpopolnejšemu
prašku iz mila pralnemu
ekstraktu

„Ženska hvala“.

Popolno nadomestilo za be-
lenje perila!

Pralni prašek je zaupljiv pred-
met; da obvarujete Vaše drago
perilo pred škodo, čuvajte se
pred manjvrednimi ponared-
bami.

Mali oglasi.

Vsaka beseda velja za vsakokrat 10 vinarjev.

Sprejme se:

2 učenca za krojaški obrt takoj pri **Ivanu Zvezda, Jesenice, Gorenjsko.** 3176

izurjen kovač za staroupeljano kovačijo v več-
jem kraju. Naslov: **Alojzij Martičič, Dolenja-
vas p. Cerkljici, Notranjsko.** 3202

vajenca za čevljiarsko obrt mojster **Jož. Krušič, Slape, p. D. M. Polje.** 3334

takoj mizarški pomočnik z vso oskrbo pri **Jo-
stju Sitar, mizar, Križe p. Trzinu, Gorenj.** 3286

Iščem mlečarja katere bi bila pripravljena napra-
viti letni sklep za ves izdelek fa-
jevega masla, kupujem tudi vsako množino doma-
čega sira **M. Šiler, trgovina z deželnimi pridelki, Kranj, Gorenjsko.** 3208

Učenca za mizarstvo, poštenih
staršev, sprejme takoj **Josip
Kuhelj, mizar, mojster v
Trebčevsi, pošta Dvor, Dolenjsko.** 3254

Izdelane postelje iz rdečega posteljnega in-
leta, prvi dobro zapolnjene.

Perica ali blazina 180 cm dolga, 110 cm ši-
roka K 10.—, 12.—, 15.— in 18.—, 2 metra dolga,
140 cm široka K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, Zpian-
nik 80 cm dolga, 56 cm široka K 3.—, 3,50 in 4.—;
160 cm dolga, 78 cm široka K 4,50 in 5,00. Izdelujem tudi po
kavčinskih drugi meri. Tridelni modroci iz žime za vno
postelo K 17.—, boljše K 23.—. Pošilja se poštom brezto
po povzetju od K 10.— nazaj. Zamena ali nazaj se vrame
se proti postrovi posteljnega stroška. 303—6
Benedikt Sachsel, Lobos 910 pri Pirnu (Čehosl.)

Brnievo olje kupujem in plačujem
najvišje v vsaki množini. **Josip Poljak, Irgovec, Sv. Petra cesta 9, Ljubljana.** 3331

Mlekarne pozor!

Rablju dnevno 500—1000 l. mleka, sprejemem ponudbe
tudi v manjših množinah. Plačam dnevno takoj. Mo-
rebitne ponudbe z natančnimi pogoji, naj se pošljejo
na naslov: **J. Mungerli, skladišče mleka
Via Industria 8. Trst.** 3336

Pozor rojaki!

Kdor je kupec za hrastje, ima sedaj najlepšo
priliko, kakoršne menda še ni bilo. **Velika dolžina in debelina na šestih oralih.**
Možje, zglasite se, dokler ni prepozno. Prijave
sprejema **Ignacij Robida, Lopala 3 pri Hinjah, p. Žužemberk, Dolenjsko.** 3337

„Lumeta“ najcenejša luč na svetu opor-
na v 40 urah samo za 2 vinarja petroleja,
zatorej potrebna v vsakem gospodinjstvu, za lahke poroke za
povezati svet, svet za v klet in za prazen
ali tudi za razsvetljavo in dekoracijo.

St. 3000 „Lumeta“ s svetilno posodo za petrole-
je s dobro zaprtim izločnikom in svetil-
nikom iz najprej. kakov. stakla, za 10 ur
svetlobe kromat K 1.—, 10 kromat, svetil-
nikom K 1-50 St. 3012 „Lumeta“ s
barvnim staklenim svetilnikom kromat
K 1-25, 10 kromatov naravnih svetilnikov
K 1-10. Razpoložljive perle predložitve
vrednosti postane stroška ali povrnite od
c. in kr. državnega založništva.

Jan Knap, razprod. v Brnu, št. 746 (Čehosl.)
Dagala Dostopna glavni svetnik v vsi
državi na zahtevno posreduje in študije.

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg števil. 25

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Vsak čitatelj tega časopisa dobi
zastonj in poštomine prosto moj
bogati cenik od ur, zlatnine in
srebrnine. - Pišite še danes eno
dopisnico za 5 vinarjev na tvrako

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Moja

410 nikel Roskopf
jako dobro ideča, samo K 4 10,
450 iz sekunde kazalcem K 5 50
Dve leti garancije.

Mlin v najem

popolnoma nov, na 5 tečajev, zraven hlev, gospodarsko poslopje in dovolj sveta za 1 družino — se da v Ihanu pri Domžalah. 3335

Več pove: **NEŽA ZAJEC, Pešata št. 22, p. Dol** pri Ljubljani.

Zahtevajte vzorca!
Barbant, flanele, modno blago, opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošljila izvozna tvrdka **V. J. Havliček in brat v Podedražech na Češkem**. Razpošljila tudi franco po povzetju 1 zavoj 40 metrov raznovrstnih ostankov od poltetnega in zimskega perila v širokosti 1 do 8 metrov samo za 15 kron — Ugodna prilika! Izredno cenol 3308

Britev za vse K 1'80!
30 dni na poskušnjo. Jamste.

Britev tenko brušena z belim solčnim držajem v etaj, s katero se lahko vsak brije. Britev za poskušnjo pošt. prosto, če se naprej pošlje **K 1'80** (tudi v znak) 5 komadi za **K 5'—**, 6 komadov **K 9'—** (povzet 45 vinarjev več).

Popo na brivska priprava in skrinjica z ogledalom, z zgoraj omenjenim britivjo in vsemi brivskimi potrebšč. **K 5'—** (pošt. 3031)

Velik cenik zastoj in franko. **Emil Bandert, Heb (Eger),** razpošljilca solinskega jeklenega koga.

Stenska ura z budilcem
s 20 urnim kolesjem na perlo bje pol in cele ure v leseni orehovi omariči 71 cm dolga z belim kazalnikom in kazalcem za budilko **K 11'50**.
3 letno pis. in stvo. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpoš. po povzetju prva tovarna ar **JAN KONRAD c. in kr. dvorni založnik** Brüx št. 2753 (Češko). Brevi cenik s 4000 slikami na zahtev zastoj in franko.

Čas je

da zahtevate po dopisnici za bližnji **Božič** moj bogato ilustrovani glavni cenik s 4000 slikami uporabljenih reči in daril vseh vrst, zastoj in franko.

C. in kr. dvorni založnik
Jan Konrad
Brüx št. 2766 (Češko).

Razpošljim oružje vsake vrste, kot puške Hammerless, Dillingers, Lancaster in Flobert, samokose, pištole itd. po trzinistični cenol. Popravila nakupov. Zanesljivim osebom dovoljajem ugodna delna odplačila, posiljam tudi boljše puške, ne da bi se znila kupiti s dalj na poskušnjo in ogled. Ceniki zastoj in franko.
F. Dušek, tovarna pušk, Opočno št. 52 ob državni železnici, Češko 1924

Sukno

in hi. čevino za moške obleke razpošljila najceneje Jugoslovanska razpošljilca
R. Stermech v Cejju
Vzenci zastoj.

Razpisuje se služba organista in cerkvenika za župnijo Ajdovec pri Žužemberku. Nastopi se lahko takoj. Pojasnila daje tamosnji župnik. 3206

Le pri uporabi od leta 1886 slajno pohvaljenega, z znakom zakonito zajamčene

„Seehund“ čevlji

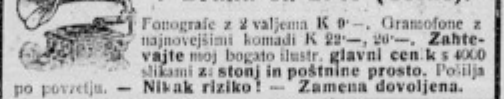
gumitrani masti za čevlje nepremočni, zelo trpežni, mehki in sposobni za teščenje. Izborna tudi za preproge za vozove, konjsko opravo, gonilna jermena itd. — Dobi se povsod v škafijah po 50 vin. in večjih posodah kjer ne, pri samozastopstvu **J. Lorenz & Co., Heo na Češkem in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško.** — Sodba se glasi: *Prosim pošljite mi po pošti zavoček „gumitrani masti, katero že dolgo časa zelo rabim za vzdrževanje moje konjske oprave in čevljev.* — **Ludice, 25. avgusta 1907.** — **Dr. J. Hoyer, zdravnik.**

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno melko kožo in belo polt, se umiva le z **Steckenpferd** lilijno mlečno milo (znamka Steckenpferd) tvrdke **Bergmann & Co., Tešin ob Lahb.** Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom t. d. 609

Nadomestilo godbe

dajo moji najnov. fonografi in gramofoni, ki delujejo brez napake. Iste pošilja po najnižjih tovarniških cenah
Jan Konrad c. in kr. dvorni založnik
v Brüxu št. 2740 (Češko).

Fonografe z 2 valjema **K 0'—**. Gramofone z najnovejšimi komadi **K 22'—, 20'—**. Zahtevajte moj bogato ilust. glavni cen. k s 4000 slikami za stonj in poštnine prosto. Pošilja po povzetju. — Nikak riziko! — Zamena dovoljena.

Po izvršeni inventuri se odda še približno

50.000 metr. ostankov

finega belega platna, cešira in zimskega barbenta 8—14 metr. dolgih v zavojih 5 kg (ca. 40 m).

Cena metru je 55 vinarjev.

Ti ostanki se lahko porabijo za najlnejše živотно in posteljno perilo. Pri naročilih p. n. naročniki lahko izbere bele, barvaste ali razne ostanke. Razpošljila po povzetju najbolj sloveča tvrdka 3297

Emil Winternitz
bišji kalnični ravnatelj

Nachod, Češko.

Pokrite vsako rano

ker se lahko po okuženju znatno poveča. 2

Že 40 let se je izkazalo mečilno visčno mazilo takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošljila se vsak dan. 3

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu **K 3'16** se pošljejo 4 pušice, za **K 7'—** pa 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga 3120

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Mala straná, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: **Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaf, Rih. Sušnik.**

Vam je li slabo?

Imate bolečine v želodcu? Glavobole? Omotico? Zaprtje? **Poskusite**

Orkeny-jeve „rastlinske kroglice“, katere so izdelane edino iz rastlinskih izvlečkov, ne vsebujejo nikakih škodljivih sestavin in so torej najzanesljivejše

odvajalno in kričistilno

domače sredstvo. — Urcujejo prebavo, napravijo red v želodcu in čreveh, vzbujajo slast do jedi in jih zavošotega tudi zdravniki radi predpisujejo. Tudi pri zdravljenju debelosti izborne!

Izvirna škatlica 90 vinarjev. 3271

Tri škatlice franko **K 2'50**.
Naroča se po povzetju pri izdelovalcu **Hugó Orkeny-jevi lekarni v Budapešti, Thököly-Stráse 28.** Zaloga: 45.

Ako kašljate

če ste zaslezeni, nahodni, hripavi, ako nimate slasti do jedi, če težko dihate in se ponoči potite,

ako čutite težkoče v prsih, ako Vas mučijo katarne boleznj, potem kaže to, da ste se prehladili ali dobili influenco; zato se svetuje, da pravočasno odstranite male težkoče, da ne nastanejo težke bolezni. Temu najbolje odgovarja z zlato kolajno in častno diplomo odlikovani, od mnogih zdravnikov priporočeni 3272

Orkeny-jev lipov med sirup.

Mnogo zaliva'nih pisem potrjuje izborna stienek tega izvrstnega domačega sredstva. Vzorcno stienke za 3 K, veliko stienke za 5 K ali 3 stienke franko za 15 K naroče po povzetju pri edini glavni zalogi **Hugó Orkeny-jevi lekarni, Buda-pešta, Thökölystráse 28.** Depot 45.

30 — 40 izurjenih

šivilj za slamnike

dobro plačo in povračilom vožnje išče

Müller & Wörnle nasl.

tovarna slamnikov in klobukov
Monakovo, Westendstraße 146. 3278

POPOFF

najboljši čaj na svetu.

je najboljša, kot dokazujejo tisoči priznanih pisem. Vsakemu zavoju po 5 kg se priloži lep, porabeh predmet iz niklja, stekla, pred božičem krasno zavojlo za božično drevesce ali po želji igrača. 3290

zastojni! brez darila **K 3'40** po pošti, **KARL RICHTER,** tovarna za zdravljenje, **Lewin 30, Češko.** — Vsakemu zavoju se priloži seznamek zastojnskih predmetov.

3 kg stano franko po povzetju **K 4'—** brez darila **K 3'40** po pošti, **KARL RICHTER,** tovarna za zdravljenje, **Lewin 30, Češko.** — Vsakemu zavoju se priloži seznamek zastojnskih predmetov.

Združene tovarne za volnino prodajajo letos zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih

vojaških kočev za konie

za ceno le K 4.40 komad in K 8.60 za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpežni kočev so topli kot kožuhovina, temnosivi, okoli 150 200 cm veliki, torej lahko pokrijejo celega konja. Različno pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej; naj se pošljejo na **STEINER-jevo** komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za kočev

Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar. Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komornu in Brodyju župnika Kolarja Tutz-ju dr. Vračuna, odvjetnika v Varasdu, posestnika Weidbergerja Illosva, Grünwalda, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostany, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina, Fohringerja in dr. 2855

Priporočamo novo trgovino manufakturn. blaga

J. Ciuha

Pod Tranco-Ljubljano, Stari trg štev. 1. 1900 prej basar posilja elektr. željeznice.

Kdor rabi

dobre in pristno barvne žilnske barbe, flanele za srčice in drugo perilo, lanene in bombažne kanafas, ceфир, platno, met, brisače, rjuhe, zmeki blaga za diame in gosposke, žepni ročaji in druge tkanine, naj se obrne skupno na kršč. trdiko

Jaroslav Marek

ročna tkalnica 45, v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko). V zalogi imam tudi veliko množico ostaleke žilnskega perila, kanafas, platno in razpokanem v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. — Vzorci se pošiljajo razstavi in pošti prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Posiljuje se staveško. 3692

ceneno češko

posiljino perje

samo rova dobra kakovost 5 kg sivga, skobleznega K 9.00, 14 —, holjskega K 15 —, belega mehkega rova K 24 —, holjskega K 30 —, snežnobelega, zelo finega K 35 — do K 42 —. — Razpošiljanje franko in eurine prosto proti povzetju. Zamenja proti posredni posiljilni stroškov dovoljena.

D. Schnurmacher, Taus 246 (Češko).

Najznamenitejši in najboljši je slo se izbire iz slon. cenika z vzorciem postelj, perja in postelje, blaga, ki se pošlje rodevolje zaščitno in franko. Prosi se naznaniti ceno perja za posiljilno.

Le naravnost od tovarniške razpošiljalnice

„Sudetta“

Krnov-št. 42 (avstr. Sluzija) kupite blago za moške in ženske obleke kakor tudi šlesko platnino najboljše kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Ostanke zelo poceni. — Zahvalujte vzorce. — Krasno sezonske novosti.

Kdor ne ve

kaj naj kupi svojemu za lešitovanjsko darilo, pred ali božično darilo, pogleda naj v moj glavni cenik s 400 slikami, v katerem bo dobil kaj dovolj primernega in kateri se poizkuša na zahtevo zastoj in franko.

C. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad

Brux št. 2765 (Češko).

Leposlovn. mesečnik

„Dom in Svet“

stane za celo leto K 10 — Naroča se v Ljubljani.

CLIMAX motorji na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co. tovarna za motorje DUNAJ XIX 6. Keilgenstodferstr. 8/11e. Najstarejša specialna tovarna motorji za dvovaljne motorje na surovo olje.

Stara, znana gostilna se da v lepem, prometnem kraju na Gorenjskem takoj v najem. Ponudbe na upravnništvo „Domoljuba“ pod št. 3209.

! Ceni fotograf. aparati !

Kompletni fotograf. aparati dajo znamenite dobre slike, s ploščami, papirjem, kemikalijami in podokom velikost slik 6x9 cm K 1.90, 9x11 cm K 3.80, 5.70, 9.70 itd. (poština posebej). 1878

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objektivni znanih vrstic zelo poceni! Glavni ceniki obsegajo 130 strani zastoj, ravnokako prilagoditveni ceniki.

Elfr. Birnbaum tovarna fotograf. aparatov Hirschberg 326, Češko.

V Ameriko in Kanado

zlozna, cena in varna

Cunard Line

vožnja s 2927/07

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Pannonia 14./11., Charpatia 28./11. 1911.
Reke: Franconia 9./11. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 18./11., 16./12. 1911, Mauretania 11./11., 9./12., 30./12. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlasek**, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 160 — za odraslo osebo všteti davek in K 90. — za otroka pod deset let všteti davek.

Lažje je

bolezni se obvarovati, kakor jih ozdraviti. Zato odstranite takoj vsak nahod, vsako hripavost in vsak kašelj z

Thymomel Scillae

preizkušenim, zdravniško priporočenim in dobro dišečim, kašelj najhujšim sredstvom. Tudi pri oslovskem kašlju brez-pogojno učinkujoče.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2.20. Po pošti franko proti naprej pošiljati K 2.90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 16 steklenice proti naprej pošiljati 20 K.

Pozor za ime sredstva, izdelavatelja in varstven znak.

Dobiva se v vseh lekarnah V Ljubljani: Richard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač.

Spreten uradnik

se išče za večji tovarniški obrat.

Kristjan, 22—28 let star, ne- oženjen, popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Splošna in trgovska izobrazba. Ponudbe pod: »Y. X. 28, W. B. 7905 na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2. 3291

Barhant, flanele

Blago za damske obleke, kanafas, ceфир, oksford, platno, cajg za moške obleke, brisače, žepni ročaji in vse tkane izdelke dobavlja poceni trdiko

Hudec & Lochman

češka tkalnica in razpošiljalna v Novem Mestu ob Met. (Češko). Vzorci na zahtevanje zastoj in franko. Naročila od K 20 — naprej franko.

Priložnostno božično darilo

za strelke in razstave je moj kinematograf

Istodobno uporaba tudi kot »Lateran magica« s tremi barvenimi pasami slik (filmi) in 6 slikami na steklin 3 1/2 cm širok, petrolejni reflektor in navodnim za uporabo, komplet v kart. K 12 —. S tem kinematografom pričarajo se na steno žive slike, koje si radi opredeljuje mišle in stare osebe. Mechanizem je natančen in preprost; omogoča uporabo vsakomur, tudi otrokom. Razpošiljanje po povzetju po c. in kr. dvorn. založnik

JAN KONRAD, razpošiljalnica v Bruxu št. 2750 (Češko). Bogato ilustrovani glavni ceniki se pošiljajo vsakomur na zahtevo zastoj in franko.

Barhant, flanele samo la ostanki

40 metrov 20 K

za boljše hiše bombaž.-platneno blago, pristno-barvno, 4—15 metrov dolgi kosi, do 120 cm široko blago platnene rjuhe, kanafas, barhant, flanele, ceфир, oksford, platno, gradl, brisače itd. dobite po povzetju franko pri trdiki 2859

Josipa Zeleny in sinovi

tkalnica, češka čerma, p. Nachod, Češko. Ustanovljeno 1878

Daje po

4³/₄ %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje - **po 4³/₄ %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

2553

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

laksusavtomobilii

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJI

Komplet e
Električne centrale

Tovarni in Specijalski vozovi

856

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996-84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

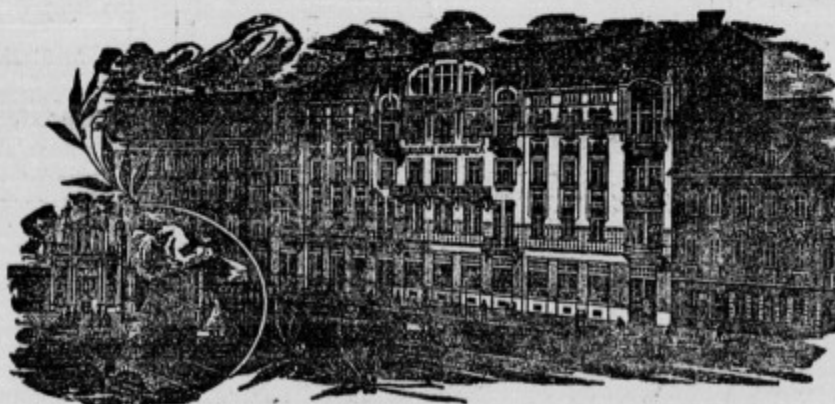
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prtiličje, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkvi

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih 4-50 kron na leto.**

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. **Josip Šiška**, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. **Fran Povše**, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. **Anton Kobi**, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. **Karol Kauschegg**, veleposesnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Štbar**, župnik na Rudniku.

Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik in patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

stare oblike :

sistem „Marzola“

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

2408 1 — Ustanovljeno 1832.

Priznana najboljša oljnate barve

zmete s stroji najnovije zestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino poharvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann-a nasled. Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneča, laka in steklarskega leplja.

Zaloga slikarskih in pisarskih predmetov. Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Uradne ure od 9. do 12. sep. in od 2. do 5. pop.

Obiliska elavnica K 25,000-300

Ustredni banka českých spořitelén
švéd. banka feiskih brašilnic.

Podružnica v TRSTU
Piazza del Ponterosso 2.

Vloge na knjižice: 4 1/4 %

Premijne vloge: 5 1/4 %

Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najugodnejše. Bančno trgovanje vseh vrst. 135 52-1
Oddelk za vade in kavcije.

Uradne ure od 9. do 12. sep. in od 2. do 5. pop.

Priložnostni zaslužek

eventuelno trajna vedno višja stalna plača s priporočanjem edine a. solidnega, preizkušenege, vporabnega predmeta. Pojasnila pod „Reel in röntabel št. 71“ na anononno pisarno Heier. Schalek, Dunaj I., Wollzeile 11. 352

Orožje, streljivo, lovske potrebščine.

Vsako orožje je izstreljeno in nosi drzavni pečat za streljanje Le najboljša kakovost in lepo izdelano blago. Jamstvo za izbor, funkcioniranje

St. 100. Lefaucoux-samokres, kal. 7 mm. fstr. ov. za patrone s štitom, svetlo poliran s poliranim orahovim držalom, varnostnega z. vora, dolžnost 17 cm, krmad K 5-50. Isti kaliber 9 mm K 7-50. St. 101. Kaliber 7 mm, najfinije pomiklan K 6-30. Kaliber 9 mm K 8-50.

Patroni za samokrese:

St. 507, 7 mm. baše se s kroglo,	25 kom. K - 80
509, 9 " " " "	25 " " 1-10
508, 7 " " " z srnci,	25 " " 1-
510, 9 " " " " "	25 " " 1-25
511, 7 " " " " s patroni	25 " " - 50
512, 9 " " " " " "	25 " " - 90

Največja izber vseh vrst samokresov, žepnih pištol, tercerol, pištol za gonjače in vinogradnike, Fioberl-Tešinga lovskih pušk, lovskih potrebščin, streljiva itd. najdete v mojem glavnem ceniku z nad 4000 podobami, ki se pošlje vsakomur zaštonj in franco.

C. in kr. dvorni založnik

JAN KONRAD razpošiljalnica v Brüxu 2752 (Češko).

Kdor ima otroke, ta ve,

kolikokrat si isti nakopljejo pekoče mehurje, globoke rane in odtiske. Zdravniško priporočena, zdravilna krema za rane

„SIGMA“

ozdravi hitro in za-

brani zastrupljenje krvi. Dobi se samo od **dežine** lekarnar v Slovenski Bistrici.

1 pušica stane K 1-20.

Najboljše ure odlikovane z zlato in srebrno svetlinjo

dobavlja priznana najzmožnejša svetovna tvrdka

prva tovarna ur c. i. kr. dvorni zal. JAN KONRAD BRÜX št. 2730. Češko.

Straga pošilje, 3 letna pisarna jamstvo.

Sistem Roskopf pat. ura K 4 - Ista z dvojnimi plaščem K 6-50. Švic. sistem Roskopf patentna ura K 5. - Pristna sreb. Remontir-ura, „Gloria“ kolese K 8-40. Dvojnoplščata, kovinska-tula Remontir-ura K 9-50. - Konkurenčna budilka K 2-90. Vija kakovosti K 2-50 - Svarzvaldska ura K 2-50.

Nizak riziko! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj!

Pošilja se po povzetju ali proti napreju: - plačilu. -

Zahlevajte po dopisnici moj glavni cenik z 4000 slikami, ki se pošlje zaštonj in paktelno preste.

Patniki v Ameriko Mater! kelijo dobro, po ceni in zanesljivo potovali naj se obrnejo **Simona Šmetelka** na Šmetelka v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. *Šahovstnu Pojasnila dojo se brezplačno.*

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivnega skubljenega K 2-, boljšega K 2-10, pol belega prima K 2-80 belega K 4-, finoega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7-, 8- in 9-00. Sivnega puha K 6-2-, bolega finoega K 10-, prsnege puha K 12- od pet kg naprej franco.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega modrega ali belega inlankinje blaga. 1 pernica 183 cm dolga, 60 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaki ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim postelnim perjem K 10-, s pol puhom K 20-, s puh perjem K 24- Posamezne pernice K 10-, 12-, 14-, 16-. Posamezne vzglavnice K 3-, 3-30, 4-. Pernice 200 krat 130 cm velike K 13-, 15-, 16-, 10-. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4-50, 5-, 6-30. Spod. pernice iz najboljša gradla za postelje 180x110 cm velike K 13- in 15-, razpošilja proti povzetju ali naprej vp'acila

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les. Nikak riziko, ker se zamenjava dovolj ali denar vrne. Bogati Ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zaštonj. 2117

RODO družin se oblačil z izdelki iz tkalnice

SPY

Posiljatev za poskušnje po povzetju vsebujejoča 23 m kanatasa **Rekordia** za posteljno prevleko rudečo ali modro pisana K 10-60. - 23 m bele tkanine za srajce **Iris K 11.** - 18 m ceifra za srajce **Permanent** sortiran po 3 m samo K 8-60 1 tucait belih platnenih-damast brisač št. 7 K 6.

Gorska tkalnica 2643

Stárek & Macháně
Spy štev. 45 Češko.
Za nepovočno denar nava). Vzorci zaštonj!

Najskrajnejši čas je, udeležiti se RAZPISA CERES-DARIL.

Natančnejši pogoji pri vseh trgovcih!

2863

Poceni nakup.

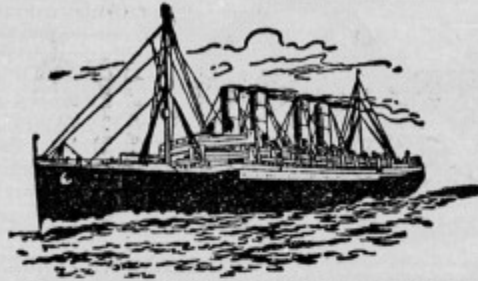
40—50 m ostankov za K 17—22.

Posebno prikladni so kot darila za bližajoči se Božič in hočem p. n. naročnikom postreči tako, da postane vsak moj odjemalec. Zajemamo pralne tkanine v zelo lepih barvah, kanafaze, lanena platna za srpajo, oksforde, krizete, šifone, brisače, tkane barhente pripravne za krila in obleke, delene, batiste, flanelo cifro pripravne za bluze in obleke. Tudi zelo lepo modrikasto blago se lahko dobi v kosih 3 do 15 m.

Pišite 3000

Fr. Maršik-u, domačemu tkalcu
Češka Čerma 104 pri Nachodu (Češko).

Dobro domače blago iz tkalnice pošiljam po povzetju vsakomur, kdor naznani kar potrebuje.

Najcenejša in najhitrejša vožnja

v Ameriko

je s cesarskimi brzoparniki

„Kronprin essin Cäcilia“
„Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“
460 „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur
EDVARD TAVCAR, Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K; boljšega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; Belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinjši prani puhi 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo gostega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-biaga, 1 pernica 120 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka 50 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; s polpuhom 2 K; s puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke, K 13, 14 K 70, 17 K 8, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, passtega gradla 120 cm dolge, 110 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko, Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj.

Cenik zastoj in franko.

2810

S. BENISCH, v Dešenici št. 71, Češko.

Najcenejši varnostni brivski aparat

zelo priročen in poraba brez nevarnosti.

St. 8710. Najnovejši varnostni brivski aparat, fino ponikljan z dvojnorožico klinjo, zelo priporočljiv za nevarne, ker je izključeno vsako ranjenje, brije ravnotako naglo kakor britev, komad K 2*20. — St. 8778. Najcenejši ponikljani brivski aparat z dobro dvoročno

Jan Konrad, c. in kr. dvorni založnik Brück 2747 (Češko).
Zahtevajte po dopisnici moj bogato ilustrovani glavni cenik s približno 4000 slikami ki se pošlje takoj zastoj in franko.

Kranilnica in posejilnica za Kandijo in okolico

registr. zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem domu v Kandiji.

Sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne, ter jih obrestuje po

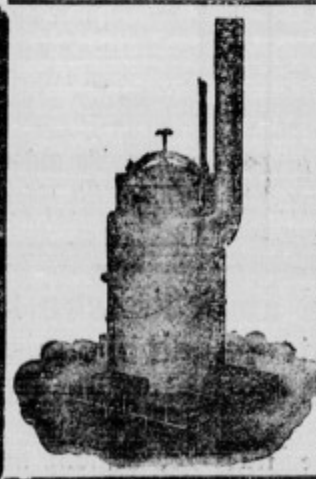
4 3/4 % brez odbitka, tako da prejme 100 K, čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje zadruga sama iz svojega. Za nalaganje po pošti so pošt-hranil. položnice na razpolago. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Popolnoma varno naložen denar!

Nobene močnate jedi

nikak šartelj, nikako pecivo brez pridanja dr. Oetker-jevoga pecilnega praška, ki da lepo obliko in lahko prebavnost ter napravi jedi večje in rahle. Ako se napravi močnate jedi z dr. Oetker-jevim pecilnim praškom prav posebno za otroke, potem imajo iste na vsak način prednost pred mesnimi ali sestavljeni jedili, ker one vsebujejo mleko, moko, mast, jajca, sladkor in za človeški organizem potrebna redilna sredstva v najokusnejši in kar je važno za otroke, v lahko prebavljivi obliki. Napravite toraj za Vaše otroke mnogo močnatih jedil z

dr. Oetker-jevim pec. praškom à 12 v, ki se dobi povsod s milijoni potrjenimi recepti.

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine.

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

Zahtevajte cenike!

Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII/3.

Najboljša ura sedanjosti in po najnižji ceni. **Srebrna ura od K 7— naprej.**

Naročite pri moji domači tvrdki ker boste tu res ceno in dobro postreženi.

Fr. Čuden v Ljubljani, samo nasproti Franciškanske cerkve

Ceniki s koledarjem tudi po pošti zastoj.

Tudi najboljši in najcenejši šivalni stroji so v zalogi.

Ne več na Mestnem trgu, samo nasproti Franciškanske cerkve

5149

Največja izbira

posteljnega perja = Zasluzek!

popolnoma novo oskubljeno od sivih gosi, 1/2 kg. K 1.40 razpošilja za poskušajo po pošti 5 kg. tudi več, proti post. povzetju, 1 velika pernica s puhom K 16—, pernica s polpuhom K 12.80, pernica s perjem K 11—, belo, oskubljeno perje K 2.40, polpuh K 3—, prvovrsten K 4—, siv puh K 3.20, zelo fini bel puh K 8—, vse ceneje kot drugod in gotovo nove. Vzglavnice nenapolnjene K 1—, pernice nenapolnjene K 3—.

Prva češka zaloga posteljnega perja, oddelek na drobno Adolf Gans, Dunaj, Hernalis, Ottakringerstrasse 48—60, prodajalna na debelelo na divoršču desno. Podružnici: Tlefer Graben 11 in Mariahilf, Amerlingstrasse 8.

svarilo pred zmotami! - Prosim na ime in naslov paziti.

ADOLF GANS.

Proti proviziji se sprejmejo v vseh krajih

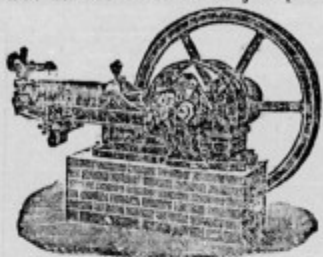
krajevni zastopniki

od nekega prvega bančnega zavoda za prodajo poslavno dovoljenih srečk proti plačilu v mesečnih obrokih. Osebe ki v tej stroki delujejo, dobe popolnoma posebno ugodne pogoje. Ponudbe pod šifro: »Visok zaslužek 577« na Haasenstein & Vogler A. G., Dunaj I/1.

Zelo lep zaslužek

pri nabiranju gozdnega praprota (spodlesnice, steljce, mala praprota). Cena tisoč peres 80 v do 2 K. Več pismeno. Vzorci na razpolago. **M. Jacobi in A. Maček, Ribnica (Dolenjsko).**

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev **I. WARCHALOWSKI** Dunaj III., Paulusgasse 1. Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji.

Edini izborni priložnostni nakup za trgovce in krošnjarje z manufakturnim blagom naravnost iz tkalnice. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40 metrov sortiranih ostankov za 18 kron.

Vse v najboljši kakovosti. **Barhent** v najmodernejših vzorcih za obleke, bluze in **Celler** za barv. srajce in spodnja krila. **Fisnele**, čedni vzorci za srajce in bluze. **in** **Damska krila**. **Kanatas** za posteljne prevleke v pisanih barvah. **Modrikasato** blago za kuhinjske predpasnike in obleke za dom. **Oksford** za navadno srajce za gospode in delavske srajce. **Belo platno** za životno perilo. **Dolgost ostan-**kov 3—10 m. Nepovoljno se zamenja. Razpošilja po povzetju **tkalnice platna JULIJ KANTOR, BABI pri Nachodu, Češko.** — Vzorci vseh drugih izdelkov zastoj in franko.

NOVA MODA 1911-1912!

Sukno za moške, volna in parhent za ženske obleke, ravnokar došlo. Cene izvanredno nizke in to le vsled tega, da se pri cenjenih odjemalcih vpeljeva. — Vzorci na željo, pošiljava poštine prosto. — Naslov: 2074

Medžet & Koritnik GORICA, Corso Verdi 3, Primorje.

Tovarniška zaloga platna (perila) za celo opremo (balo) nevesti!

To — je — nekaj!

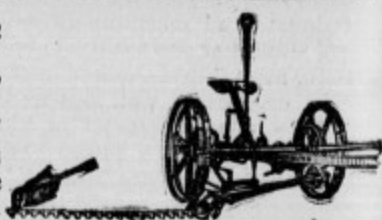
2065

Pri nakupu blaga — za lepo obleko — za čedno bluzo — je predložitev primerno velike izbire — prav posebne vrednosti, ker se iz iste, ne da bi se kaj več izdalo — tudi kaj modernega lahko izbere. Pri nabavi perila — srajc — hlač, in družega perila, kot rjuh, zglavnč — pernic — modrocev — zastorov — odej — more samo koristiti — če se ima pred seboj na vpogled prave vrste — da se lahko izbere — kar je dobro za vporabo. Velika razpošiljalnica: **Bratje Lechner** v Gradcu razpošilja — namenu odgovarjajoče skupine vzorcev v bogati izberi in — ilustr. cenike od perila za gospode in dame in konfekcije — brezplačno na izbiro — kjer se nahaja na tisoče slik vseh vrst blaga. S tem je torej dana priložnost, določiti nakup doma v krogu svojcev in tudi glede cen se bodo dosegle znatne ugodnosti za nakupovanje.

To stane samo eno dopisnico za 5 vinarjev.

Priporočam svoje izborne neprekosljive **amerikanske kosilnice »Deering«**, vsakovrstne **poljedelske stroje** najodličnejših tovarn, **motorje** enostavne konstrukcije, **pluge**, **čistilnice**, **mlatilnice** itd.

V zalogi imam vedno črpalke za: vodo, vino in gnojnico, cevi: železne, svinčene in gumijaste, štedilnike, peči, blagajne, železn. šine, traverze, cement in vse druge stavbene potrebščine kakor tudi razno orodje za ključavničarje, kovače, kleparje itd.

FR. STUPICA 1811 **v LJUBLJANI, Marije Terezije cesta 1.**